

ЕЛЕКТРОНСКО ИЗДАЊЕ

Гласник

ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

БРОЈ 28 ГОДИНА VII БЕОГРАД, септембар 2012.

www.ingkomora.rs

ISSN 1452 - 3477

ИЗБОРИ 2012.

**Нови сазив
Скупштине ИКС
и председници
подсекција**

страница: 5

КРУПАН ПЛАН

**Светска
научна елита
први пут на
окупу**

странице: 13-15

ДАН КОМОРЕ

**Дело
генијално,
а човек
скроман**

странице: 18-24

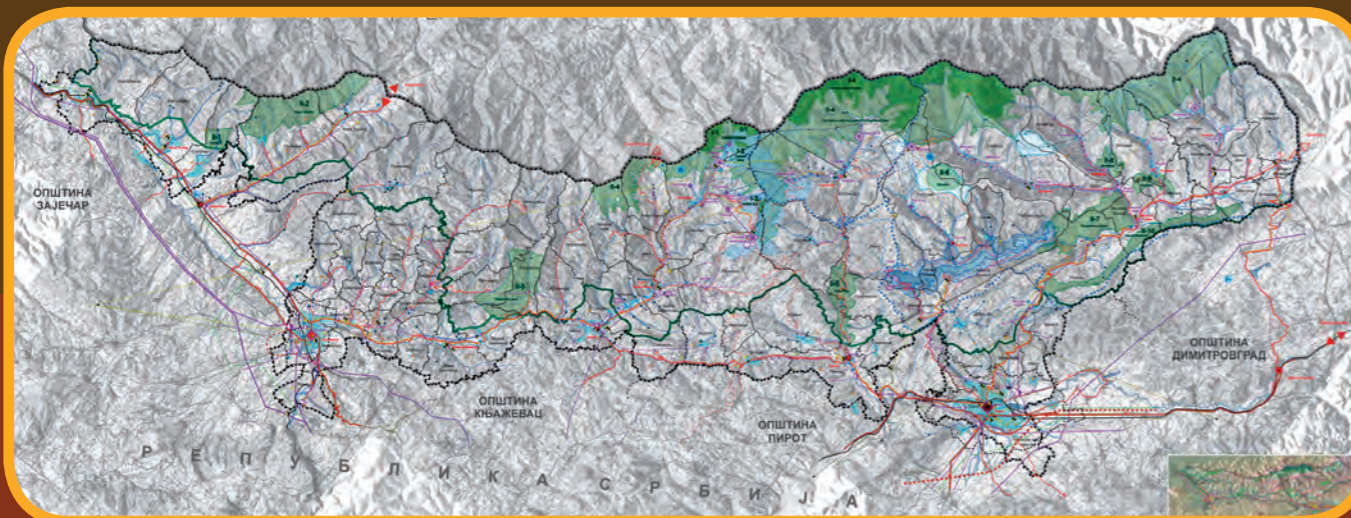
ПИСМО ГЛАВНОГ УРЕДНИКА

ПРОФЕСОР ДР ДРАГОСЛАВ ШУМАРАЦ,
ПРЕДСЕДНИК ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Избори би требало да покажу јединство Коморе

Просторни планови које је урадио др Никола Крунић, добитник Награде Коморе за изузетна остварења на почетку професионалне каријере

Поштоване колегинице и колеге,

Половином године започели су најважнији овогодишњи послови у Комори – Избори 2012. Зашто „најважнији послови“? Једноставно зато, што, како будемо бирали крајем ове године, тако ће нам бити четири наредне.

У току јуна 2012. године спроведени су избори за регионалне одборе подсекција матичне секције пројектаната и матичне секције извођача радова на којима је изабрано 340 чланова Коморе који ће иницирати и реализовати програме и пројекте на нивоу регионалних центара.

До краја године нам следе избори за нови, трећи, сазив Скупштине Коморе. Подсећања ради, Оснивачка Скупштина организована је на темељу Закона о планирању и изградњи, а сачињавало ју је 200 најистакнутијих инжењера према одлуци министра грађевине у првом демократски изабраном кабинету премијера Зорана Ђинђића. Први редовни сазив Скупштине Коморе изабран је 2004. године, имао је 120 чланова са мандатом од четири године. За председника Скупштине првог редовног сазива изабран је професор Бранислав Митровић, архитекта. Други редовни сазив Скупштине конституисан је 3. децембра 2008. године, а за председника је изабран проф. др Милосав Дамњановић, којима мандат истиче крајем ове године.

Трећи овогодишњи избори - за председнике пет подсекција (архитекте, грађевинци, машинци, електроинжењери и инжењери осталих струка) организују се по први пут. Наиме, и до сада су постојали председници наведеним подсекција, али је њих бирао Скупштина, док ће сада бити бирани непосредно и директно од чланова сваке од подсекција.

О свим изборима, одржаним и оним који ће уследити, доносимо прилоге у овом броју „Гласника“. Поред тога, у рубрици „Крупан план“ исцрпно пишемо о Првој светској конференцији о механици оштећења (ICMD1) на коју су дошли најзначајнији светски стручњаци из ове области. Конференција је одржана на највишем нивоу уз коришћење најсавременијих комуникационих средстава – могла је да се прати преко интернета

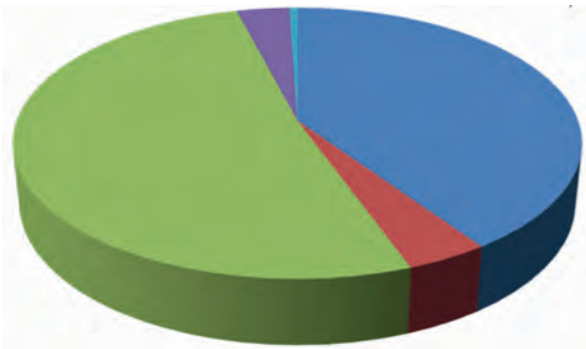
у целом свету, а организована је и видео презентација/предавање на линији Париз – Београд.

Како и следује, највећи део овог броја „Гласника“ посвећен је Дану Коморе – 14. јуну, односно, добитницима Награда за изузетна остварења у струци (Годишње награде), односно, Награде за резултате остварене на почетку професионалне каријере, односно, Награде за животно дело која је овога пута припала професору Божићу Петровићу. Посебно истичем, да смо у категорији Годишњих награда, у којој смо награђивали до три остварења, овога пута наградили чак - пет. Једноставно нисмо могли да заобиђемо два светски релевантна пројекта – Мост преко Дунава код Бешке и Мост на Ади. Истине за вољу, ова два колосална грађевинска објекта реализовала су се неколико година, али су завршени у другој половини прошле године. Иако су на њима биле ангажоване иностране фирме, практично су их изградиле домаће фирме, још више домаћи стручњаци, у огромном броју лиценцирани чланови Коморе. Чак су и двојица странаца, Виктор Маркељ, Словенац, и Мартин Штајнкилер (Martin Steinkühler), Аустријанац, имали лиценце Инжењерске коморе Србије.

Не могу, а да не истакнем поруку професора Петровића, изречену у захвалници у име награђених: „Ово признање долази од највеће струковне организације којој поручујем да остане јединствена, јер ће само таква бити уважавана и у друштву, и у држави“. Мислим да је ова порука изузетно значајна, а да смо схватили поруку, и искусног, и генијалног човека, имамо прилику да покажемо већ на изборима, како за нови сазив Скупштине, тако и за председнике подсекција.

На крају и нека врста објашњења. Овај, 28. број „Гласника“ је историјски зато што ће имати само електронско издање. Разлог зашто га неће бити у „папирној верзији“, неће бити одштампан, је тај што у годинама финансијске кризе и Комора има обавезу да се рационално понаша, како многи воле да кажу – домаћински послује. Наравно, следећи број „Гласника“ који ће изаћи пред Нову 2013. годину биће одштампан и као честитка послат на адресе свих 25.000 чланова – тренутно нас је 24.660, али се надам да до краја године стигнемо до „округлог“ броја чланова.

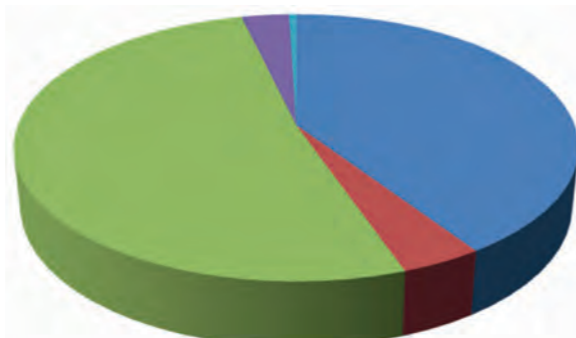
ЧЛАНОВИ КОМОРЕ ПО МАТИЧНИМ СЕКЦИЈАМА*

Извођачи радова	15061	Пројектанти	19185
Извођачи радова (виша)	1504	Урбанисти	1312
		Планери	200

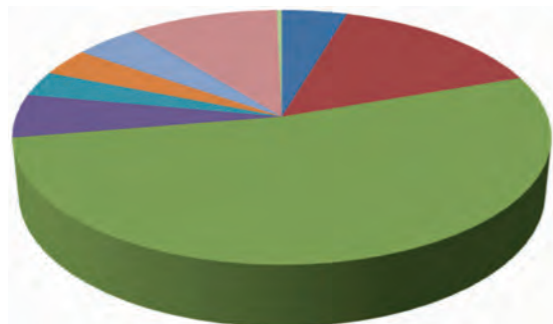
*ЧЛАН КОМОРЕ ИСТОВРЕМЕНО МОЖЕ БИТИ ЧЛАН ВИШЕ МАТИЧНИХ СЕКЦИЈА

ЛИЦЕНЦЕ ЧЛАНОВА КОМОРЕ

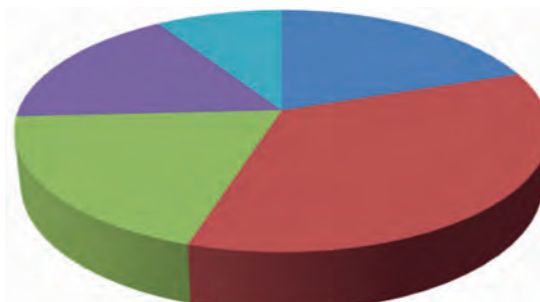
Извођачи	16664	Урбанисти	1318
Извођачи (виша)	1654	Планери	200
Пројектанти	21376	укупно	41212

ЧЛАНОВИ КОМОРЕ ПО РЕГИОНИМА

Суботица	1131	Чачак	870
Нови Сад	3718	Краљево	1082
Београд	12996	Ниш	2615
Крагујевац	1364	Косовска Митровица	88
Ваљево	796	укупно	24660

ЧЛАНОВИ КОМОРЕ ПО СТРУКАМА

Архитеката	4900	Машинаца	4141
Грађевинаца	8628	Осталих струка	2332
Електроинжењера	4759	Укупно	24660

БРОЈЧАНО СТАЊЕ ЧЛАНСТВА 4. СЕПТЕМБАР 2012.

Укупан број чланова Коморе	24.660
Број издатих лиценци за одговорног планера	200
Број издатих лиценци за одговорног урбанисту	1.318
Број издатих лиценци за одговорног пројектанта	21.376
Број издатих лиценци за одговорног извођача радова:	18.318
лица са високом стручном спремом	16.664
лица са вишом стручном спремом	1.654
УКУПАН БРОЈ ИЗДАТИХ ЛИЦЕНЦИ	41.212

На насловној страни:
"Групни портрет" свих добитника
награда Коморе за 2012. годину.

ISSN 1452 - 3477 Инжењерска комора Србије је основана Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС.“ бр. 47/2003) ради унапређења услова за обављање стручних послова у области просторног и урбанистичког планирања, пројектовања, изградње објеката и других области значајних за планирање и изградњу

СIP - Каталогизација у публикацији Народне библиотеке Србије, Београд • Гласник Инжењерске коморе Србије • COBISS SR-ID • Број 28
• Година VII • септембар 2012. • Адреса редакције: Булевар војводе Мишића бр. 37. • Телефон: 011 655 7410; Факс: 011 2648 523 • E-mail: info@ingkomora.rs; www.ingkomora.rs • Редакција: др Драгослав Шумарац, главни и одговорни уредник; мр Тихомир Обрадовић, заменик главног уредника; Радош О. Драгутиновић, одговорни уредник; Милана Миловић, секретар редакције; Драган Ерцер, графички уредник; коректор, Наталија Урошевић; Тодор Предраговић, фоторепортер • Жиро рачун ИКС: 160-40916-33
• Овај број Гласника објављен је у електронској форми и стављен на сајт Коморе септембра 2012. године

Избори за Скупштину од 24. септембра до 14. новембра 2012. године

Избори за нове чланове Скупштине Коморе спровеће се у периоду од 24. септембра до 14. новембра 2012. године. Према критеријумима одређеним Правилником о избору чланова Скупштине Коморе, у Скупштину Коморе од укупно 120 чланова, матичне секције бирају следећи број чланова: планери – пет, урбанисти – 8, пројектанти – 57 и извођачи радова – 50 чланова.

Члановима Скупштине садашњег сазива мандат истиче 3. децембра 2012. године.

Проф. др Милисав Дамњановић, председник Скупштине Инжењерске коморе Србије донео је 3. септембра 2012. године Одлуку о расписивању избора за чланове Скупштине Инжењерске коморе Србије, на основу члана 43. Статута Инжењерске коморе Србије („Службени гласник РС“, бр. 88/05 и 16/09) и члана 22. Правилника о избору чланова Скупштине Инжењерске коморе Србије, бр. 2810/1-3 од 26.12.2011. године. Овом Одлуком именована је и петочлана Изборна комисија која ће спровести изборе, а која ће радити у саставу: др Игор Марић, председник и чланови Душко Милићевић, Дубравка Павловић, Зорица Савичић и Љиљана Белош.

О свим изборним радњама у току избора чланови Коморе биће благовремено обавештени у складу са Правилником о избору чланова Скупштине Коморе, путем Интернет презентације Коморе и електронском поштом.

Према критеријумима одређеним Правилником о избору чланова Скупштине Инжењерске коморе Србије,

од укупно 120 чланова Скупштине Матична секција планера даје пет чланова, Матична секција урбаниста осам, Матична секција пројектаната 57 и Матична секција извођача радова 50 чланова.

Од пет будућих чланова Скупштине из МСП - из Војводине је један, а из Региона Београд и осталог дела Србије по два.

Чланови Скупштине из редова МСУ долазе: из Београда три, а из регионалних центара Суботица, Нови Сад, Крагујевац, Краљево и Ниш по један.

Највећи број чланова Скупштине новог сазива (57) доћи ће из редова МСП и то: Београд 32, Нови Сад девет, Ниш шест, Крагујевац три, Суботица, Краљево и Чачак по два и Ваљево један.

Будући чланови Скупштине из МСИР њих 50 долазе из: Београда 26, Новог Сада осам, Ниша шест, Крагујевца три, по два из Суботице, Чачка и Краљева и из Ваљева један.

Право да буде кандидован, да бира и буде биран за председника подсекције има сваки члан Коморе у оквиру матичне секције, односно подсекције чији је члан. Члан Коморе може бити биран за председника подсекције само испред једне матичне секције.

Члану Коморе коме мирују права и обавезе по основу члана 74. Статута Коморе, мирују и права да кандидује и да буде кандидован, да бира и буде биран.

За председника подсекције може бити изабран само члан Коморе коме није изречена мера безбедности из члана 37. Статута Коморе.

Расписани избори за председнике подсекција у МСП и МСИР

У складу са Одлуком Управног одбора Инжењерске коморе Србије донетом 31. августа 2012. године о расписивању избора за председнике подсекција, Извршни одбор Матичне секције пројектаната, односно Извршни одбор Матичне секције извођача радова донели су Одлуку о времену у коме се одржавају избори, односно спроводи изборни поступак. Извршни одбор Матичне секције пројектаната, односно Извршни одбор Матичне секције извођача радова донели и Одлуку о именовању Изборне комисије.

Од дана расписивања избора до почетка изборног поступка не може протећи више од 30 дана. Изборни поступак мора се окончати до истека мандата председницима подсекција претходног сазива. Изборни поступак окончан је моментом објављивања коначних резултата за избор председника подсекције. Изборни поступак мора се

окончати до истека мандата председницима подсекција претходног сазива.

Изборни поступак окончан је моментом објављивања коначних резултата за избор председника подсекције.

Председника подсекције бирају чланови подсекције. Председник подсекције је лице које представља подсекцију на територији целе Републике. Председник подсекције је члан Извршног одбора по положају. Председник подсекције не може истовремено обављати функцију председника регионалног одбора подсекције. Мандат председника подсекције траје четири године и може бити биран највише два пута узастопно.

О свим следећим фазама изборног поступка чланови подсекција биће благовремено обавештавани путем сајта Коморе и електронском поштом. (Ово изборно правило важи и за изборе са председнике подсекција).

ИЗБОРИ У МСП И МСИР ЗА РЕГИОНАЛНЕ ОДБОРЕ ПОДСЕКЦИЈА

Изабрано 80 одбора са 340 чланова

Априлским одлукама извршних одбора највећих матичних секција (20. априла - ИО МСП, односно, 23. априла - ИО МСИР) организовани су избори за руководства подсекција у свих осам регионалних центара

Регион Београд

Избори су сукцесивно одржавани од 21. до 25. маја 2012. године.

Подсекција дипломираних машинских инжењера Матичне секције пројектаната (МСП): Радоје Кремзер, председник, Франц Коси, заменик председника, чланови - Бранко Ломпар, Србислав Генић, Петар Васиљевић, Миодраг Исаиловић и Бранислав Ерцеговић. Подсекција дипломираних машинских инжењера Матичне секције извођача радова (МСИР): Бојан Богдановић, председник, Татјана Нушић, заменик председника, чланови - Олга Милосављевић, Жељко Јерговић, Бранислав Цинић, Ненад Милорадовић и Драгољуб Бабић. (избори одржани/обављени 21. маја 2012.)

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера МСП: Нада Павловић, председница, Видоје Јовичић, заменик председнице, чланица Ана Гергијевић и чланови Јован Деспотовић, Предраг Манасијевић, Миодраг Савић и Иван Шеваљевић. Подсекција дипломираних грађевинских инжењера МСИР: Предраг Делић, председник, Мишко Гуњаца, заменик председника, чланица Латинка Обрадовић и чланови Драган Банковић, Милан Узелац, Радисав Костић и Момчило Вељковић (избори одржани 22. маја 2012.)

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре МСП: Татјана Стратимировић, председница, Ружица Сарић, заменица председнице, чланице, Марија Лалошевић, Мирјана Лукић, Дијана Аџековић Анђелковић и Ана Николић и члан Божић Манић. Подсекције дипломираних инжењера архитектуре МСИР: Ана Јанковић Чорбић, председница, Емил Димитров, заменик председнице, чланице Ирена Виденов, Јелена Ивановић Војводић, Зорица Славковић Марјановић, Људмила Урбанчић и члан Славољуб Рачић. (избори одржани 23. маја 2012.)

Подсекције дипломираних инжењера електротехнике МСП: Гордана Вујовић, председница, Петар Живановић, заменик председника, чланови

Душан Пејдић, Небојша Мандић, Миша Јовић, Бојан Спремић и чланица Маргарета Белић. Подсекције дипломираних инжењера електротехнике МСИР: Момир Станојевић, председник, Славица Младеновић, заменица председника, Срђан Јевтић, Драгољуб Јакшић, Зоран Банковић, Драган Мостић и Милорад Аџић. (избори одржани 24. маја 2012.)

Подсекције дипломираних инжењера осталих техничких струка МСП: Снежана Михалков, председница, Жељко Мардеша, заменик председнице, чланови - Дејан Рујевић, Милутин Стефановић и Драгиша Стевић. Подсекције дипломираних инжењера осталих техничких струка МСИР: Зоран Гавриловић, председник, Анђелка Јевтовић, заменица председника, чланови Милета Милојевић, Бобан Тошић и чланица Ирина Миловановић (избори одржани 25. маја 2012.)

Регион Ваљево

Избори су одржани 1. јуна 2012. године

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Јасна Алексић, председница, Бранко Ристић, заменик председнице и Срђан Илић, члан.

Подсекције дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Милка Крстивојевић, председница, Тихомир Дражић, заменик председнице и Миодраг Максимовић, члан.

Подсекције дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Ненад Крстивојевић, председник, Весна Клајић, заменица председника и чланови - Маја Станић, Душан Митровић и Звонко Ракић.

Подсекције дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Љиљана Митровић, председница, Миленко Алексић, заменик председнице и чланови - Александар Кузмановић, Светозар Клајић и Мирјана Јовановић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера,

ТРАГОМ ДОГАЂАЈА

матичне секције пројектаната: Драган Теодосић, председник, Војимир Ашковић, заменик председника и Зоран Степановић, члан.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Зоран Петровић, председник, Саша Николић, заменик председника и члан Дарко Ранковић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције пројектаната: Александар Петровић, председник, Соња Филиповић, заменица председника и Александар Обрадовић, члан.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова: Зоран Ђекић, председник, Татјана Стефановић, заменица председника и члан Драгомир Костић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Драган Пуцаревић, председник, Бранислав Бесара, заменик председника и Милош Муњић, члан.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције извођача радова: Драган Петровић, председник, Слободан Ковачевић, заменик председника и чланица Горица Петровић.

Регион Чачак

Избори су одржани 1. јуна 2012. године

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Татјана Симоновић, председница, Данка Ђурковић, заменица председнице и Звонко Митровић, члан.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Драгана Грујић, председница, Неда Марковић, заменица председнице и Виолета Лукић, чланица.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Милош Батало, председник, Милета Обрадовић, заменик председника и чланице Јасмина Ђосић и Првославка Јовановић и члан Миланко Љујић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Василије Вујић, председник, Снежана Смиљанић, заменица председника и чланице - Снежана Азањац Јовановић, Пољина Љутић и Nageli Herrera.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције пројектаната: Иван Димитријевић, председник, Драган Петровић, заменик председника и члан Ненад Оцокољић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Иван Јелић, председник, Глишо Топаловић, заменик председника и члан Слободан Мојсиловић.

Подсекција дипломираних инжењера електро-

технике, матичне секције пројектаната: Гордана Таталовић, председница, Радомир Милекић, заменик председнице и Славољуб Обућина, члан.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова: Светлана Богдановић, председница, Перица Луковић, заменик председника и члан Радоје Војиновић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Миодраг Радивојевић, председник, Радован Албијанић, заменик председника и члан Миладин Пећинар.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције извођача радова: Милун Ђорђевић, председник, Горица Милићевић, заменица председника и Марко Обрадовић, члан.

Регион Краљево

Избори су одржани 4. јуна 2012. године.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Зоран Чурлић, председник, Маја Војиновић, заменица председника, чланови Срђан Вукосављевић, Горан Пузовић и чланица Катарина Васиљевић.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Зоран Радоњић, председник, Александра Мајсторовић, заменица председника и чланица Мирјана Јоксиминовић Раковић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Драган Стојановић, председник, Драгољуб Миливојевић, заменик председника и чланови - Звонко Ковачевић, Милорад Ђајић и Срђан Сталетовић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Милан Миливојевић, председник, Весна Руменић, заменица председника, чланови Драган Миливојевић, Александар Чоловић и чланица Гордана Ђуричић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције пројектаната: Горан Цветков, председник, Бранко Богдановић, заменик председника и члан Никола Певчевић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Милорад Ковачевић, председник, Петар Алексић, заменик председника и члан Александар Ђоровић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције пројектаната: Ивана Николчевић, председница, Саша Чолић, заменик председнице и чланови Радојко Роглић, Мирослав Миленковић и Драган Трифуновић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова:

Миломир Величанин, председник, Родољуб Шарац, заменик председника и члан Дејан Рашевић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Љубодраг Пандрц, председник, Душмир Милановић, заменик председника и члан Андрија Новаковић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције извођача радова: Бранимир Петровић, председник, Драгиша Даковић, заменик председника и члан Дарко Вилотијевић.

Регион Суботица

Избори су одржани 4. јуна 2012. године.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Бранка Хегедиш, председница, Карољ Тертели, заменик председнице и чланица Љубица Дашић.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Бранислав Кузмановић, председник, Анико Плетикосић, заменица председника и чланица Саида Ђатиповић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Никола Васиљевић, председник, Бранкица Опсеница, заменица председника и чланови Шанта Чаба, Слободан Грковић и Тибор Аго.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Живослав Стојановић, председник, Миомир Паовица, заменик председника, чланови Лаза Вукобрат, Карољ Гергић и Миладин Малбашић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције пројектаната: Давор Андрашић, председник, Новица Бајагић, заменик председника и члан Александар Мереи.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Атила Абрахам, председник, Војислав Бујак, заменик председника и члан Јово Зелић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције пројектаната: Јелена Тиквицки, председница, Милорад Миловић, заменик председнице и чланица Ана Краковски Нађ.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова: Бенце Ласло, председник, Марко Тиквицки, заменик председника и члан Момчило Стојсављевић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Стипан Јарамазовић, председник, Оскар Козма, заменик председника и чланица Тања Јотановић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих

техничких струка, матичне секције извођача радова: Јудит Мијатовић, председница, Оливера Тркља Лукић, заменица председнице и Роланд Епер, члан.

Регион Крагујевац

Избори су одржани 8. јуна 2012. године

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Александар Рудник Милановић, председник, Иван Марковић, заменик председника и Јелена Ђуровић, чланица.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Десанка Павловић, председница, Марија Богдановић, заменица председнице и члан Бранислав Мијовић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Александар Апостоловић, председник, Драган Бранковић, заменик председника, чланице Гордана Радојковић и Божана Стефановић и члан Иван Станковић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Јелена Бојовић, председница, Немања Влаисављевић, заменик председнице и чланови Аца Станковић, Владимир Лабудовић и Владимир Бјелановић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције пројектаната: Душан Лукић, председник, Оливера Бошковић, заменица председника и чланови Предраг Радивојевић и Томислав Михаиловић и чланица Србијанка Јовановић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Миле Шилак, председник, Саша Костић, заменик председника и чланови Слободан Тодоровић, Срђан Ђокић и Драган Васовић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције пројектаната: Зоран Ковачевић, председник, Добрила Радовановић, заменица председника и чланови Александар Васојевић, Драган Аксентијевић и Никола Тимотијевић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова: Чедомир Шорак, председник, Саша Милошевић, заменик председника, чланица Гордана Врачарић и чланови Драган Антонијевић и Владан Стојановић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Станко Божиловић, председник, Оливера Дамјановић, заменица председника и члан Божидар Оливерић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције извођача

радова: Предраг Димитријевић, председник, Тања Адамовић, заменица председника и члан Душан Борчић.

Регион Ниш

Избори су одржани 9. јуна 2012. године.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Милена Стефановић, председница, Горан Јовановић, заменик председнице, чланица Марија Младеновић и чланови Сима Гушић и Зоран Стојевић.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Александар Кековић, председник, Милена Мишић, заменица председника и чланица Сузана Јовановић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Љубиша Митић, председник, Гордана Стефановић, заменица председника, чланови Слободан Самардаковић и Драган Радивојевић и чланица Татјана Ђорђевић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Душан Петковић, председник, Драган Стаменковић, заменик председника и чланови – Александар Величковић, Мирослав Митић и Ненад Цветковић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције пројектаната: Братислав Бојић, председник, Александар Веселиновић, заменик председника и чланови Бојан Станковић, Драган Ристић и Радивоје Стојановић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Иван Ристић, председник, Братислав Благојевић, заменик председника и чланови Драган Живковић, Зоран Марковић и Благоје Петров.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције пројектаната: Зоран Крстић, председник, Драган Јоцић, заменик председника и чланови Драган Рапаић, Ненад Радовановић и Миле Темелковски.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова: Владимир Станковић, председник, Драган Ранчић, заменик председника и чланови Братислав Ђорђевић, Ненад Јанићијевић и Братислав Благојевић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Анка Дојчинов, председница, Вили Хаџић, заменик председнице и члан Бранислав Чилић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције извођача радова: Благоје Милановић, председник, Мара Рашковић, заменица председника и члан Бранислав Поповић.

Регион Нови Сад

Избори одржани 12. јуна 2012. године.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције пројектаната: Душан Миладиновић, председник, Светлана Јазич Галечић, заменица председника и чланице Тамара Ђујић, Миља Цвијетић и Тијана Кецојевић Илић.

Подсекција дипломираних инжењера архитектуре, матичне секције извођача радова: Дејан Павловић, председник, Срђан Црквењаков, заменик председника, чланица Милана Надашки и чланови Горан Говедарица и Стеван Радић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције пројектаната: Божидар Бошковић, председник, Радослав Туленчић, заменик председника, чланице Мирјана Манић и Биљана Гајдобрански и члан Милан Саратлић.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера, матичне секције извођача радова: Зоран Дракулић, председник, Ђорђе Делић, заменик председника, чланица Биљана Ненадић и чланови Мирко Зекановић и Александар Караџић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције пројектаната: Радо Симић, председник, Драгутин Антонић, заменик председника, чланица Биљана Поповић и чланови Иштван Вањур и Раде Обрадовић.

Подсекција дипломираних машинских инжењера, матичне секције извођача радова: Вељко Малбашић, председник, Миодраг Малиновић, заменик и чланови Ђуро Медић, Јован Радосављевић и Зденко Белић.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције пројектаната: Срђан Пелагић, председник, Зоран Ступар, заменик и чланови Габор Леваи, Светозар Ђипанов и Миодраг Пашћан.

Подсекција дипломираних инжењера електротехнике, матичне секције извођача радова: Милан Марковић, председник, Милутин Томин, заменик и чланови Милан Поповић, Владимир Урсић и Момчило Петровић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције пројектаната: Небојша Кисић, председник, Милан Самарџија, заменик и чланови Радослав Мићић, Сениша Дођић и Горан Орловић.

Подсекција дипломираних инжењера осталих техничких струка, матичне секције извођача радова: Дејан Стојковић, председник, Добрила Шикопарија, заменица председника и чланица Вања Јовановић.

Прилог припремили:
Вера Јурџец и Радош О. Драгутиновић

„Новосадска канцеларија“ у Кишовој улици

После Београда и Ниша и Регионална канцеларуја у Новом Саду добила је сопствени пословни простор. Тај историјски догађај збио се првог јулског понедељка (2. VII 2012.) када је „Новосадска канцеларија ИКС“ свечано отворена. Канцеларија се налази у централној зони Новог Сада, у улици Данила Киша број 3.

Након куповине пословног простора за потребе Регионалног центра Ниш, који је први добио сталну адресу, ово је друга канцеларија која је купљена у фебруару ове године. Од тад су трајали радови на опремању и привођењу намени а резултат је веома модеран и функционалан простор који ће задовољити потребе чланова Коморе са територије регионалног центра Нови Сад. Пре почетка церемоније свечаног отварања, у новим просторијама, одржана је 42. редовна седница Управног одбора Инжењерске коморе Србије. На свечаном отварању, председник Инжењерске коморе Србије, проф. др Драгослав Шумарац, подсетио је многобројне угледне госте, од покрајинског секретаријата за грађевинарство, до људи из градске управе и Новосадског универзитета, али и чланове Коморе пристигле из готово свих регионалних центара, да је то друга канцеларија која је купљена након што је Управни одбор донео одлуку о набавци пословних простора за потребе регионалног центара, што значи и да ће преосталих пет регионалних центара ускоро добити „сопствени кров над главом“ - своје пословне просторе.

Свечаном отварању присуствовали су чланови

Управног и Надзорног одбора, потпредседник Скупштине Инжењерске коморе Србије, представници покрајинских и градских структура, директори јавних предузећа, представници угледних фирми, струковних удружења као и чланови регионалних одбора Инжењерске коморе Србије из Крагујевца, Ниша, Ваљева и Краљева. Након уводног излагања мр Радослава Лекића, члана Управног одбора ИКС, свечаност је настављена пригодним музичким програмом. Потпредседник Коморе Татјана Ђорђевић, у име инжењера регионалног центра Ниш, предала је поклон - плакету са ликом цара Константина потпредседнику Скупштине Инжењерске коморе Србије Милану Касалици и пожелела успешан рад канцеларије као и наставак сарадње и пријатељских односа инжењера Новог Сада и Ниша. На крају, присутнима се обратила Душанка Сремачки, покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и грађевинарство која се захвалила Инжењерској комори Србије на успешној сарадњи и званично отворила регионалну канцеларију у Новом Саду.

Вера Бубоња

ДАНИ КОМОРЕ НА ВЛАСИНСКОМ ЛЕТУ 2012

Две теме окупиле стотину учесника

Од четвртка, 5. до недеље, 8. јула, одржано је 27. „Власинско лето 2012“, културно-туристичка манифестација, на којој је Инжењерска комора Србије гост са својом акцијом „Дани Коморе на Власинском лету“ која се одржава од 2008. године у организацији Регионалне канцеларије у Нишу. Ако је овогодишње званично „Власинско лето“ протекло је у знаку трубе, али не оне која је много година уназад била позив у одбрану отаџбине, већ трубе који треба и може да југу Србије, као једном од најнеразвијенијих делова Републике, врати достојанство, Дани Коморе били су у знаку Међународне конференција на којој су обрађене две теме „Развојни програми југоистока Србије“ и „Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије“.

Пета Међународна конференција одржана је у сали Конака Власина у Сурдулици 7. јула, а присуствовало јој је вуше од стотину домаћих и страних учесника. Учешће су поред представника општина и градова југоистока Србије, чланова Коморе из свих регионалних центара, узели и представници компанија ПОРР, Хипо Алпе Адриа Банке, инжењерских комора Бугарске и Словеније, значајних грађевинских предузећа.

Конференција је отпочела уводним излагањем Татјане Ђорђевић, испред Организационог одбора, док се учесницима обратио са поздравним речима Председник Коморе инжењера за инвестиционо пројектовање (КИ-ИП) Регионалне Колегије Софија - град, Георги Кордов. Част да отвори Конференцију припала је Душанки Сремачки, Покрајинском секретару за архитектуру, урбанизам и грађевинарство.

Први део скупа, односно, тему „Обновљивим изворима енергије и енергетска ефикасност“ отворила је својим излагањем Јасминке Павловић, начелник одељења за грађење Министарства заштите животне средине, рударства и просторног планирања, док су у наставку учесници имали прилику да чују излагање Александра Перића, саветник председника Привредне коморе Ср-

бије, проф. др Драгољуба Живковића, директора Регионалног центра за енергетску ефикасност Ниш, Миодрага Томића, представника Дирекције за изградњу града Ниш, Зорана Петрушића, са Електронског факултета Нишког универзитета, мр Милана Самарцију и проф. др Радослава Мичића са Пољопривредног факултета Нови Сад, проф. др Христа Василева, са Електротехничког факултета Универзитета из Софије, Мр Чтртомира Ремеца, председника Инженерске зборнице Словеније. Посебну пажњу присутних изазвало је излагање Герхарда Шретеера (Gerhard Schröter), генералног директора и власника светске компаније LEIDS GmbH & Co. KG из Немачке, који је том приликом и најавио значајну инвестицију са Општином Владичин Хан.

У другом делу Конференције говорило се на тему „Развојни програми југоистока Србије“. Испред општина и општинских управа и предузећа планове општина изложили су: Слађана Костић, Директор Дирекције за урбанизам и изградњу Лесковца, Милош Цветковић и Милош Јовановић, испред Одељења за урбанизам, имовинско-правне, комуналне и грађевинске послове Општине Владичин Хан, Јасмина Петровић, испред Канцеларије за локални економски развој Града Врања, Добрила Судимац Мратинковић, експерт за регионални развој и стратешко планирање Центра за развој Јабланичког и Пчињског округа, Томислав Ђорђевић, из београдске општине Савски Венац.

У посебном, трећем делу Конференције, учесници су имали прилику да се упознају са новим технологијама и материјалима у грађевинарству. Производне програме и решења презентовали су Алан Томанић, регионални менаџер компаније Kingspan-а доо Београд и Драган Кузмановић, власник ГТПО „Домис“ Чачак.

Пета Међународна конференција завршила је свој рад тако што сви њени учесници отишли у стручну посету фабрици Knauf insulation која се налази у Сурдулици.

Александар Панић

Покретна индустријска хала намењена изградњи железничког моста преко Велике Мораве код Ћуприје која је њеним ауторима дипл. грађ. инж. Светиславу Синђелићу и Борису Глигићу донела Годишњу награду Коморе 2012.

КРУПАН ПЛАН

ПРВА МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА О МЕХАНИЦИ ОШТЕЋЕЊА ICDM1
– БЕОГРАД, 25 – 27. ЈУН

Светска научна елита први пут на окупу

Прва међународна конференција о механици оштећења (The First International Conference on Damage Mechanics - ICDM1) одржана је у Београду од 25. до 27. јуна уз учешће 87 експерата из око 30 земаља света. За тродневну Конференцију било је пријављено 69 радова, али је презентирано 61, од којих су десет била из Србије

Првом међународном конференцијом о механици оштећења председавали: Чи Чоу, Вуди Џу и Драгослав Шуамарац (слева на десно)

РАДОШ О. ДРАГУТИНОВИЋ

Прву конференцију о механици оштећења организовали су Грађевински факултет Београдског универзитета, Универзитет Мичиген из Чикага и Калифорнијски универзитет из Лос Анђелеса, док је домаћин Конференције била Инжењерска комора Србије. Конференцијом су руководила три „чермена“, тројица професора, Чи Чоу, Вуди Џу и Драгослав Шумарац. Сви пријављени радови за Прву конференцију објављени су у мајском броју Међународног часописа за механику оштећења (International Journal of Damage Mechanics - IJDM), док ће у наредном броју IJDM -а бити објављен исцрпан извештај професора Шумарца, али и најављена Друга конференција о механици оштећења која ће бити одржана јуна 2015. године у француском граду Троа (Troyes).

„Знам да је домаћу научну заједницу, стручну и обичну јавност изненадила чињеница да је Београд одређен за домаћина Прве светске конференције о механици оштећења материјала, а одмах затим је уследило питање – како нам је то пошло за руком?“, каже проф. др Драгослав Шумарац, један од тројице равноправних руководилаца Конференције. „Све је почело пре нешто више од три године, почетком 2009. када је професор Чоу био у Београду, не сећам се тачно којим поводом, на неком стручном семинару или конференцији, и том приликом посетио Грађевински факултет и Инжењерску комору Србије и тада смо заједно дошли на идеју да се организује нека стручна манифестација о меха-

ници оштећења. С обзиром да смо обојица ангажовани у часопису IJDM, он као уредник, а ја као члан Издавачког савета, закључили смо да је идеалан тренутак обележавања две деценије његовог изласка, што је падало у 2012. годину. Одмах сам рекао да сам спреман да се максимално ангажујем, уз помоћ Грађевинског факултета и Коморе, да се Прва конференција – ICDM1 организује у Београду. О тој идеји смо разговарали још неколико пута, приликом сусретања на научним скуповима или у редакцији IJDM -а, али и констатовали да су за организацију заинтересоване и друге земље, пре свих Француска, Јапан, Кина, јер поседују велики број светски релевантних научника из ове области. Наиме, ове велике земље су сматрале да Србија нема капацитет да организује ICDM1, али је професор Чоу без остатка подржао мој предлог и Прва светска конференција о механици оштећења је заказана за јун 2012. године. Истину за вољу, наша велика предност је била у томе што је један од оснивача часописа IJDM „наше горе лист“, професор др Душан Крајчиновић, који је изненада преминуо 2007. године, па смо предложили да Прва конференција буде и омаж професору Крајчиновићу. Тако смо одмах имали и „три стуба носача“, односно, три главна циља приликом организације Прве конференције – прослава две деценије Часописа, комеморација професору Крајчиновићу и инаугурација нове серије конференција за промовисање концепта врхунских достигнућа у области механике оштећења материјала и конструкција. Нема сумње да је одржавање Прве конференције о механици оштећења ICDM1 у

Београду, велики успех за државу Србију као и за нашу комплетну научну заједницу“.

Првој конференцији је присуствовало 87 научника/експерата/стручњака из 16 земаља света, и то 51 иностранних, а 36 из Србије, који су презентирали 61 радова, плус, један рад који је директно Интернет везом из Париза, представљен учесницима Прве конференције.

„ICDM1 организовали смо на највишем стручном, али и техничком нивоу и све то пред светски значајним научницима, односно, делегацијама“, каже Шумарац. „Најбројнији су били Французи – делегација од 11 чланова, СР Немачка – де-

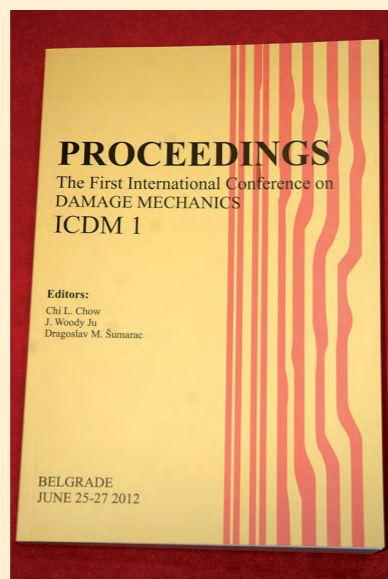
вет, Кина и САД по шест, док су по двојицу имали Грчка и Северна Кореја, а по једног – Велика Британија, Индија, Аустралија, Бразил, Португалија, Италија, Украјина, Хрватска и Словенија. Србију је представљало 35 научника са десет радова. Изузетно јака екипа је била из Француске и Немачке, наравно, из САД и Кине, био је ту и представник Бразила,... Немци су заиста, послали „прву лигу“, јер су ту била двојица уредника светски најзначајнијег/најпознатијег часописа за механику и математику САМ (Zeitschrift für Angewandte Mathematik und Mechanik - ZAMM), професор Рајнхолд Кинцлер из Бремена и профе-

Две деценије излажења IJDM

Организовање Прве међународне конференције о механици оштећења ICDM1 нарочито је одабрано да буде у току 2012. године, јер се током ове године навршило две деценије од почетка излажења Међународног часописа о механици оштећења (International Journal of Damage Mechanics - IJDM).

Први број часописа IJDM објавила је компанија Technomic Publishing (Technomic Publishing Co.) у јануару 1992. као тромесечну публикацију. Редакција је имала четворицу уредника и 32 чланова уређивачког колегијума, односно, издавачког савета. Уредници-оснивачи били су др Чи Шоу (Chi Chow), др Душан Крајчиновић, др Жан Луј Шабош (Jean-Louis Chaboche) и др Сумио Мураками. Због неочекивања смрти професора Крајчиновића и пензионисања/повлачења са функције др Сумио Муракамија, двојица светских експерата за ову област позвана су да се придруже уредничкој екипи – др Вуди Џу (Woody Ju) и др Итака Тои (Yutaka Toi)

Часопис IJDM је током прве деценије излажења доживео велики раст популарности, док му је издавач био Техником Паблшинг (Technomic Publishing). Од 2001. године IJDM је у власништву издавача SAGE (SAGE Publications Ltd.), под чијим је надзором остварио још већи напредак и утицај, с обзиром да је са кварталног излажења прешао на ритам од осам бројева годишње. Утицај Часописа временом расте и у 2011. години достиже фактор утицаја (SCI) од 1,928. IJDM овог тренутка је водећи часопис у свету у области механике чврстих материја, односно, механике материјала, док је котиран као 58. од 222 публикација из области науке о материјалима и мултидисциплинарности. Још боље је котиран међу часописима специјализованим за механику – заузима 16. позицију међу 132 публикације. (Извор: 2010 Journal Citation Reports * (Thomson Reuters, 2011).

Током 2011. године у IJDM је објављено 55 чланака и овај број ће наставити да расте током 2012. Већ од наредне, 2013. године IJDM ће бити издаван у већем формату, што би требало да допринесе повећању броја објављених рукописа/радова у сваком од осам годишње издатих бројева.

Рукописи се у овом тренутку објављују пре штампаног издања као Online First чланци у року од 8 до 10 недеља од одобравања, а сваки рукопис поседује јединствени DOI (датум издавања), па се тако научне информације могу цитирати пре свог штампаног издања.

Три, до сада најчешће цитирана рада, су: Daniel IM; Gdoutos EE; Wang KA; et al. (2002) - “Модалитети неисправности комбинованих сендвич греда” број 11. стране 31-

64. укупан број цитирања – 35. Ју ЈВ; Ко ЈФ; Руан НН (2006) – Ефективна еластопластична механика оштећења за влакном ојачане мешавине са еволутивно потпуним разлагањем влакана”, број 15. стране 237-265. укупан број цитирања – 29. Lundmark P; Varna J (2005) – “Конститутивни односи за ламинате са напрским наборима приликом оптерећења унутар равни”, број 14. стране 235-259. укупан број цитирања – 26. (Извор: 2010 Journal Citation Reports * (Thomson Reuters, 2011). Посетите сајт часописа како бисте сазнали више и прочитајте садржину на: <http://ijdm.sagepub.com/>).

Луиза Стрејн (Louis Strain), виши уредник издања издавачке куће SAGE одржала је на пленарној седници Прве конференције ICDM1 презентацију о часопису IJDM. Она је свим учесницима Конференције понудила тридесетодневни пробни приступ/претплату: www.sagepub.co.uk/freetrial. Такође је уручила награде (дипломе) тројци до сада најчешће цитираних аутора – Даниелу, Дутосу и Вангу, уз годишњу бесплатну претплату на све стручне публикације издавачке куће SAGE Publications Ltd.

Проф. др Вуксановић, декан Грађевинског факултета из Београда поздравио је учеснике ICDM1 као суорганизатор манифестације

Проф. др Маја Тодоровић са Машинског факултета из Београда одржала је веома успешно предавање на ICDM1

сор Алтенбах. Часопис ZAMM је знатно старији од IJDM, а основао га је познати научник Мизис кога знају сви они који се баве механиком, пластичношћу, конструкцијама. Био је ту и проф. Ото Брунс са Универзитета у Руру. Присуство уредника ових часописа од изузетне је важности за наше младе научнике и њихово стицање научних референци, објављивање стручних прилога у овим часописима, како би стекли, такозване, SCI поене, неопходне за напредовање у струци и науци. Од наших су излагали експерти који раде са мном на

Рад ICDM1 пратио је велики број светски релевантних стручњака непосредно на сесијама одржаних у просторијама Коморе, али и преко интернета широм света

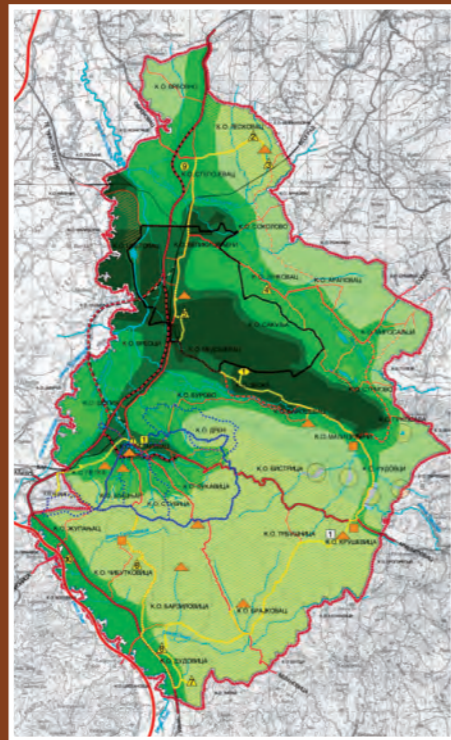
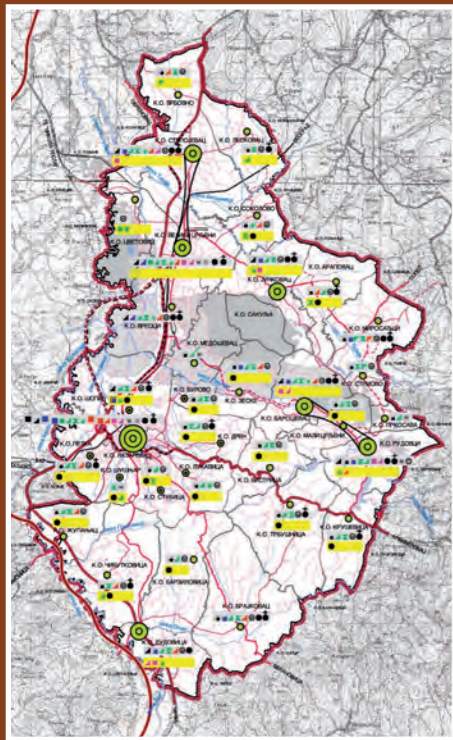
Грађевинском факултету, затим, неколико екипа са Машинског факултета у Београду која се бави механиком оштећења, али и замора и лома (професори Семак, Ракин, Мешо, Љубица Миловић), као и научници са универзитета у Нишу (професори Игић и Здравковић, Катица Стевановић) и Крагујевцу (професори Мићиновић, Филиповић и Којић). Конференцију смо одржали у нашим просторијама, јер су нам сале опскрбљене сјајном видео опремом, за заиста светски конференциј-

ски ниво. Догађања на ICDM1 директно је пратила светска научна заједница. Наиме, 200 универзитета у свету било је пријавило и пратило рад ICDM1, гледали су презентацију свих радова уживо, док је Силвија Пајет, директно из Париза, преко видео конференс-а, изложила свој рад учесницима београдске конференције. Другим речима, иако је било први пут, све се догађало на највишем нивоу, а то смо могли да остваримо искључиво уз помоћ спонзора и добротвора. Тако је Министарство науке Србије Конференцију помогло са 300.000 динара, Комора је „покрила“ највећи део трошкова, а највећи донатори су били Дунав осигурање, Машинопројект, Темпо компани, PORR, Банковић компани,... Инжењерска комора Србије и ICDM1 им се још једном захваљују, поред тога што смо им последњег дана трајања Конференције уручили посебне дипломе захвалности“.

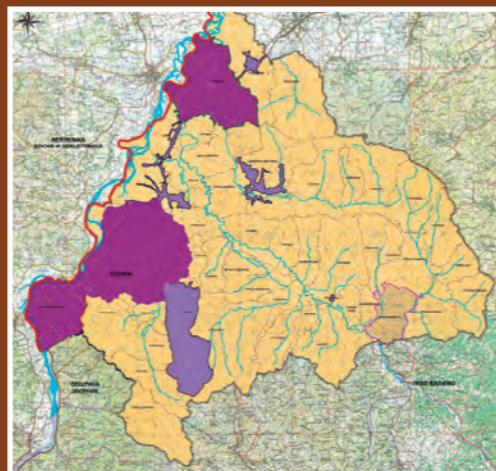
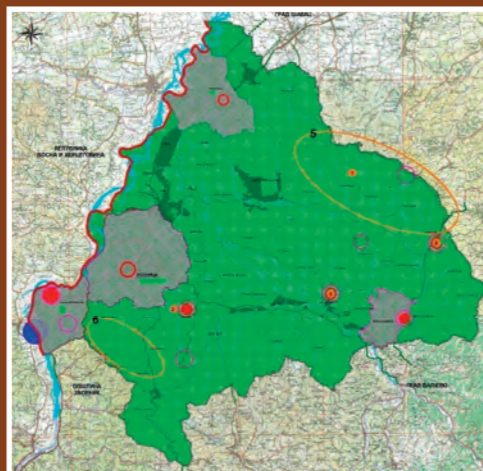
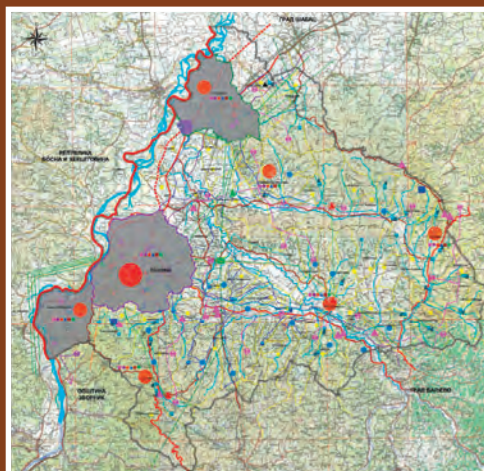
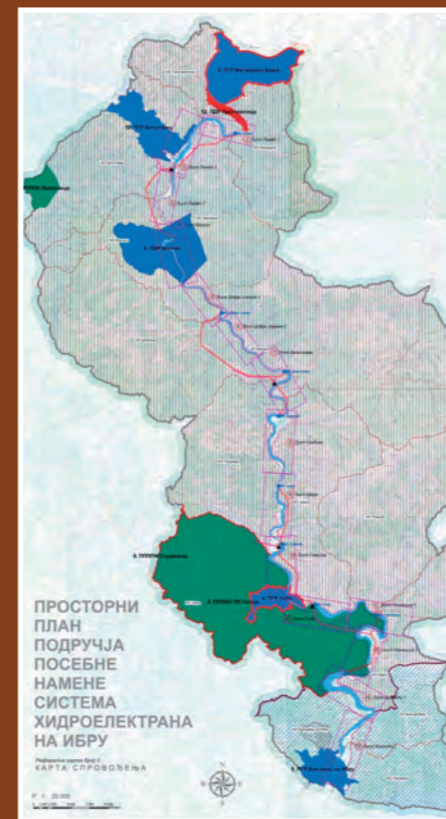
Прва светска конференција о механици оштећења поставила је високе стручне, техничке и организационе стандарде, заправо, поставила је темељ окупљању научника из ове области. Кад је следећи сусрет-конференција (ICMD2) и ко ће бити домаћин?

„Друга међународна конференција о механици оштећења биће одржана за три године – 2015. а домаћин ће бити Француска, односно, Универзитет Троа“, каже проф. др Драгослав Шумарац. „Договорили смо се да се конфе-

ренције одржавају тријенално, па ћемо видети, да ли ћемо их убрзати, на две године, а сасвим сам сигуран, да их нећемо одржавати на четири године. ICMD2 биће одржан у јулу, око 14. јула – Француског националног празника, што значи да ће Конференција имати или већ има изузетан третман. На крају морам и ово да кажем – сви учесници ICDM1 су рекли да смо поставили врло високе стандарде, који се могу достићи, али уз велике напоре организатора“.

Просторни планови којима је руководио или учествовао у њиховој изради - др Небојша Стефановић овогодишњи добитник Награде Коморе за изузетна остварења у струци

Главни поштански центар изграђен у Земуну пројектовале и прорачунале су Јасна Лојаница, дипл. инж. арх. и Ранка Јовановић, дипл. грађ. инж. и за то добиле Годишњу награду Коморе

Комора - добро место за рад инжењерске професије

На Дан Инжењерске коморе Србије уречена су признања тринаесторо стручњака за реализацију великог броја реализованих пројеката

РАДОШ О. ДРАГУТИНОВИЋ

У четвртак 14. јуна обележена је и прослављена девета годишњица постојања Инжењерске коморе Србије која је основана Законом о планирању и изградњи 2003. године, и за то време постала једна од најбројнијих струковних, професионалних и независних организација у Србији, са 24.500 чланова, у 14 занимања/професија и са преко 40.000 издатих лиценци. Други пут за редом Дан Коморе одржан је у сопственим просторијама.

Председник Коморе, проф. др Драгослав Шумарац отворио је прославу поздрављајући све присутне, а посебно госте из иностранства, пре свих Марван Абдел Хамида, председника Светске организације инжењера (World Federation of Engineering Organizations - WFEO), председника САНУ Николу Хајдина, носиоца лиценце број 1 Инжењерске коморе Србије, представнике инжењерских комора из Словеније, Македоније и Црне Горе, представнике домицилног министарства и посебно директоре великих компанија. Кратко је изнео најзначајније резултате у раду Коморе између две прославе: куповину пословних простора за канцеларије у Нишу и Новом Саду, организовање обуке за нову специјалност-лиценцу о енергетској ефикасности зграда, континуирано организовање и полагање стручних испита дипломираних инже-

њера техничких струка везаних за изградњу грађевинских објеката, што је предуслов за добијање лиценце Инжењерске коморе Србије.

„Прошло је 49 година од када сам постао студент Београдског универзитета, студент Грађевинског факултета“, рекао је Марван Абдел Хамид, председник WFEO. „Светска организација инжењера је много захвална за велики допринос који је ваша Комора дала улазећи, постајући, члан WFEO. Наша организација WFEO има чланице из 95 земаља широм света, а седиште нам је у Паризу у Унесковом центру. WFEO ради на окупању и сарадњи инжењера из целог света кроз тачно 10 специјализованих комитета. Имам велико задовољство да кажем, да истакнем, веома добру сарадњу инжењерских комора вашег региона, а то су инжењерске коморе Србије, Црне Горе, Македоније, Словеније и Хрватске, које су недавно потписале Декларацију о сарадњи коју је WFEO усвојио/узео као свој модел за све будуће регионалне сардање у свету“.

„На обележавање Дана Инжењерске коморе Србије долазим да уживам са колегама са којима сам годинама радио, са којима још имам контакте, да их видим овде на окупу, што ми је велико задовољство“, рекао је професор Никола Хајдин. „Никако да држим говор, јер се за то нисам ни припремао. Са великим поштовањем ја гледам на

Марван Абдел Хамид, председник WFEO

Професор Никола Хајдин,
председник САНУ

Чртомир Ремец, председник ИКС

Драгомир Ацовић,
председник Комисије за награде

ову Комору, као једно место за бољи и активнији рад инжењерске струке и професије. Посебно ми је драго што ћу присуствовати уручењу награде Божи Петровићу, са којим сам сарађивао и кога ценим као једног од генијалних људи, архитеката, који је успео да нашу народну архитектуру уздигне на такав степен, тако да је она добила свој уметнички израз. Изузетно ми је драго што му је дато ово признање, које му годинама није дато, а требало је - Награда за животно дело, јер је истински заслужује, као велики архитекта и познавалац наше културе и традиције. Награда је важна за Божу, али је још значајнија за Комору, јер се на овај начин означавају, показују, они људи који имају велико дело. Да их награђујемо за живота, а не да их слаavimo кад их више не буде са нама“.

Уручивање Комориних награда увек је најзубљивији део обележавања Дана Коморе - 14. јуна, а посао образлагања разлога-саопштења о лауреатима свих претходних година, па и ове, припала је Драгомиру Ацовићу, председнику Комисије за награде, односно, телу које процењује да ли предлози испуњавају услове конкурса, с обзиром да је Управни одбор ИКС надлежан за доделу награда.

Бити стручан на различите начине

„Ово је сваке године најпријатнији тренутак, када сваки члан Коморе има разлога да се осети задовољним, да се осети поносним и да са извесном сетом врати своје сећање у време када су почели да раде, када су достигали своје највеће успехе, и на све оне драге, паметне, стручне, веште људе са којима су своју каријеру и свој живот поделили“, рекао је Драгомир Ацовић, почињући са представљањем носилаца Награда Коморе 2012. „Увек почињемо са најмлађим. То су људи који су довољно млади да нас не угрожавају својим талентом и знањем, они још имају да прођу велики пут док нам постану озбиљна конкуренција од које ћемо да стрепимо и помало да их мрзимо. Али они нас на леп, угодан начин, обавештавају да су ту, да долазе, да имају снаге и да убудуће наше инжењерство и наше планиерске струка имају на кога да се ослане. У домену просторног планирања није лако запасти колегама за око. Није лако да вас приметите.

У процесу планирања учествује много људи различитих специјалности, различитих идиосинкразија. Људи који су на разне начине стручни, и када вас запазе у таквом окружењу, и када вас запазе међу другима, то јако много значи. Колега Крунић се посветио, у свом досадашњем периоду, раду на унапређивању, усавршавању и комплетирању основне базе података, пре свега географских, који

Награду др Николи Крунићу, уручио је Милорад Миладиновић, председник ИО МСУ

су неопходни у процесу израде великих просторних планова. То у првом моменту, можда неком не изгледа, бог зна како и колико – занимљиво, али то је она област на којој почива планирање. Ако тога нема, немате шта ни да тражите у планирању. На раду, знању, таленту људи, као што је господин Крунић, почива читав једна изузетно комплексна, изузетно сложена област. Због тога, када се ту појави неко ко привлачи пажњу, и коме колеге одају признање, онда је то, сасвим сигурно, довољан аргумент да му Инжењерска комора, такође, ода своје признање и да му да подршку на путу који је тек пред њим, на коме ће још свашта имати и да научи и да учини. Али он је почео на најбољи могући начин и ја му, у име ИКС, честитам.

Награду мр Николу Крунићу уручио је Милорад Миладиновић, члан УО ИКС и први човек Матичне секције урбаниста.

Упадљив колико треба, функционалан колико мора

Уручење признања са листе годишњих награда започето је позивом да изађу и да се представе, две даме – Јасна Лојаница и Ранка Јовановић. О њиховом награђеном раду – Главном поштанском центру израђеном у Земуну, Ацовић је рекао:

„Рад који је привукао пажњу и заслужио признање Инжењерске коморе Србије је нови објекат централног разврставања поштанских пошиљки. То је објекат са веома сложеном технологијом, са јако великим захтевима, и кад имате посла са тако сложеним технолошким објектима, обично не обраћате много пажње ни на архитектуру, ни на конструкцију, јер ни једно ни друго нису ту да би се видели. Ту су да омогуће да се функција објекта обавља на најбољи могући начин. У таквим ситу-

Признање тандему „Лојаница-Јовановић“ уручио је Александар Аврамовић, председник Матичне секције пројектаната и члан УО ИКС.

ацијама имате два излаза. Један је да претерате у свему, небисте ли по сваку цену постали упадљиви, а други је начин – да се повучете, и да заиста будете, ...?!? (можда неупадљиви али да одговорите захтеву). Овај ауторски тим је одабрао средње решење – њихов објекат је упадљив колико треба да буде, он је функционалан онолико колико мора да буде. То је објекат код кога је све на свом месту. Када говоримо о остварењима у архитектури и у грађевинарству, ми немамо често прилике да се срећемо са објектима код којих је све на свом месту. Е, ово је такав примерак. И зато што је такав примерак, Комисија и УО ИКС, су решили да овај ауторски тим, ван сваке сумње, заслужује признање које им је овај пут додељено“.

Признање тандему „Лојаница-Јовановић“ уручује Александар Аврамовић, председник Матичне секције пројектаната и члан УО ИКС.

„Код куће“ са просторним планирањем

Други добитник Годишње награде Инжењерске коморе Србије био је др Небојша Стефановић просторни планер. О њему и његовом раду Драгомир Ацовић је рекао следеће:

Награду др Небојши Стефановићу уручио је мр Александар Вучићевић, члан УО ИКС и председник Матичне секције планера.

„У области просторног планирања, као што сам помало већ нагласио, говорећи о младом колеги Крунићу, ради се о пословима који подразумевају заједничко деловање. Синхронизовано деловање, изузетно великог броја стручњака за разне области. Господин Стефановић је био на челу тимова који су урадили седам веома обимних, веома сложених, просторних планова. То је као кад се налазите на челу једног великог оркестра. Водити просторне планове те величине, знати из сваке области коју водите довољно да вам нико не може продавати оно што се продати не сме, не може, то значи у свему бити као код своје куће, а то није једноставно. Господин Небојша Стефановић јесте човек који је код своје куће када су просторни планови у питању“.

Награду др Небојши Стефановићу уручио је мр Александар Вучићевић, члан УО ИКС и председник Матичне секције планера.

Награда за маштовитост

Трећа Годишња награда за изузетно достигнуће у струци из делатности чланова Коморе, такође је припала једном тандему-тиму, овога пута мушком, а сачињавају га Светислав Синђелић и мр Борис Глигић за мобилну производну халу. О њиховом раду, мобилној хали, господин Ацовић је рекао:

„Предлог за њихову награду је потписао један спектакуларни иконостас колега из области грађевинске струке, тако озбиљан, да смо ми у Комисији одмах отворили четворе очи да видимо шта је то иза чега је стао тако значајан број угледних људи и људи од науке и струке. И пронашли смо разлог. Тим Синђелић – Глигић је показао маштовитост. Очекује се да покажете знање, да покажете искуство, а када дођемо до маштовитости онда се

Светиславу Синђелићу и мр Борису Глигићу награду је уручио проф. др Милисав Дамњановић, председник Скупштине Инжењерске коморе Србије.

ту пријатно изненадимо кад видимо да постоји и то, јер маштовитост се не учи, не може да се вежба, машту или имате, или немате. У овом конкретном случају они су се досетили и пронашли решење, за нешто што је један од јако познатих и класичних проблема – извођења радова на челичним конструкцијама, које се не могу померити, које се не могу преместити, за које радове морате да обавите у одређеним условима, онаквим какви су на лицу места. Да покушам да вам приближим случај. То је прича као са Колумбовим јајетом. Када се једном реши, онда сви знају шта је решење. Док неко то не реши, нико не зна како да то изведе. Господа Глигић и Синђелић су се сетили онога чега се сетио Колумбо. Ми смо веома озбиљно и са великим задовољством то њихово решење погледали и Комисија је закључила да, заиста, треба наградити и маштовитост“.

Светиславу Синђелићу и мр Борису Глигићу награду је уручио проф. др Милисав Дамњановић, председник Скупштине Инжењерске коморе Србије.

Мостови преко Дунава и Саве

Коморин правилник о наградама у категорији „награда за изузетно достигнуће у струци из делатности чланова Коморе“ или Годишњих награда предвиђа - до три признања, али је ове године направљена изnimка, па је награђено пет дела/радова. Разлог је више него убедљив. Наиме, средином прошле године и првог дана ове, пуштена су у саобраћај два моста. И то каква. Два велика, огромна, два монументална и спектакуларна објекта - мост преко Дунава код Бешке и Мост на Ади, преко Саве у Београду. То је био више него довољан разлог да се и „мостовице“ упишу у овогодишње лауреате Инжењерске коморе Србије.

„Грађење мостова је изузетно компликован посао који подразумева, не само велико знање, него и пре свега велику одговорност. Градњом мостова се баве они који поседују велико неимарско искуство, али и који поседују смелост да то искуство

примене“, рекао је господин Ацовић. „По сложености инжењерских захтева и по квалитету решења која је понудио и остварио и тиму који чине „квартет мостовица“, дипломираних грађевинских инжењера - Зоран Костић, Слободан Митровић, Милорад Стевановић и Дамир Пецо. Ова четворка, потпомогнута и са око 300 неимара најразличитијих струка, тај посао је обавила на начин који нашој струци чини част. Комора је за изузетно достигнуће у раду на реализацији пројекта моста код Бешке, који по сваком основу припада изузетно значајним остварењима у области мостоградње и афирмише високе стандарде грађевинске технике код нас. Надамо се да ће им и следећи подухват бити ништа слабији од овога, али свакако – бољи“.

Награду Дамиру Пецу и Слободану Митровићу, уручила је Татјана Ђорђевић, потпредседница Управног одбора Инжењерске коморе Србије.

Други пројект из ове групе, Мост на Ади, донео је својим најважнијим неимарима – Мартину Штајнкилеру и Виктору Маркељу, Годишњу награду Инжењерске коморе Србије.

„Изградњу Моста на Ади могао бих упоредити са извођењем музике неког симфонијског оркестра“, почео је своје образложење архитекта Ацовић. „За извођење композиција за симфонијски оркестар потребно је посебно знање и дар, посебни услови, а богами све то и кошта. Када је Брукнер компоновао Симфонију 1000, као предуслов је поставио да у оркестру буде 1.000 музичара. Када је Берлиоз компоновао своје „Тројанце“ захтевао је да само хор на сцени има хиљаду певача. Код Моста на Ади се није тражило ни 1.000 извођача, ни 1.000 певача, али посао није био ништа мањи. Кад је у питању Мост на Ади, постоји много коментара, много различитих мишљења. Ипак, чини се да се највише чују мишљења која са струком немају никакве везе, јер они који о нечему најмање знају, по правилу су најгласнији и најдаље се чују. Ипак, постоји нешто што се не може оспорити, а то је да је у питању пројекат који је изведен виртуозно, да је то пројекат који је репрезентативан, у инжењерској струци. Да је то пројекат на коме су се показа-

ле многе вештине, многе способности, које се у неком другом амбијенту, у неким другим условима, не могу на такав начин показати“.

Награду Мартину Штајнкилеру и Виктору Маркељу уручио је проф. др Драгослав Шумарац, председник Инжењерске коморе Србије.

Човеку који свашта зна или Награда за животно дело

И наравно, као што је то сваки пут случај, стално подижући лествицу, долазимо и до тренутка када треба доделити Награду за животно дело.

Веровали или не, мени овако старом и седом је професор Божидар Петровић био професор кад сам студирао на факултету. И то је за мене посебно дирљиво, посебно драгоцено, и ја због тога изражавам, заиста, необичну личну срећу.

Ми смо ове године добили четири предлога за Награду за животно дело. И сва четири предлога су била – велика господа. То су све били значајни људи, то су били људи према којима се, у нашој професији мора имати иконички став. О њима се говори уз наклон, о њима се говори са поштовањем, они су својим делом прешли у легенду за живота. Кад је дошло да се свако од нас изјасни, испоставило се да, признајући апсолутно квалитет свим кандидатима, смо били једнодушно, једногласно и без икакве дилеме, за професора Петровића. Сад да кажем и зашто.

Професор Петровић је одувек био познат као човек који свашта зна. Свашта уме. Он је предавао, такође, све и свашта, и све што је предавао, предавао је одлично. И сви којима је предавао од њега су научили оно што је он од њих очекивао да науче. То је дар и то је посебан благослов. Можете бити велики стручњак и никакав предавач, можете бити сјајан предавач и никакав стручњак, али када сте и велики стручњак, и сјајан предавач, онда то јесте дар Божији. То човек мора и сам да посматра са захвалношћу, а и сви они који су сведоци тога, морају то вазда да имају на уму. Међутим, професор Петровић је поред свега тога, крив, одговоран још за једну необично важну ствар. Проф. Петровић је вратио достојанство нашој народној архитектури. Он се позабавио нечим што само по себи није довољно атрактивно да би се људи око тога уткривали. Не доноси велика признања, али доно-

си огромну заслугу. Сви смо ми, током свог школовања и своје каријере научили да у домену архитектуре поштујемо одређене фразе и флоскуле. И те фразе и флоскуле, у највећој мери, управљају нашим стручним деловањем док смо живи. При том смо заборавили да кућа нису само зидови. Да кућа није само темељ и кров. Кућа је много више од тога. Породична кућа је члан породице. Од породичне куће се човек, када једном у њу урасте и када она урасте у њега не може одвојити. Где год да оде та кућа је са њим, у његовим мислима, у његовим сновима и његовим осећањима. Та кућа подразумева да се сетите, да ми, људи, нисмо наметници у природи. Да постоји одређена симбиоза између нас и природе. Да природа коју је створио Бог и ми, који смо, такође, створени, треба да живимо у складу, у лепоти и у заједништву. Зашто наглашавам – у складу и у лепоти? Те две ствари се не могу раздвојити. Професор Петровић то никада није раздвајао. Његове куће се одликују мером. Понављам, мером. И позивам вас да се сетите, колико сте се пута срели са делом које има меру. Не тако често. Друго, куће које је поново призвао у нашем сећању и нашој свести проф. Петровић, оне су део амбијента, оне су део природе. Оне имају свој унутрашњи део, где је природа ушла у њих и оне имају свој спољашњи део, где смо ми ушли природу. Да би човек могао да се у тој мери ослободи онога што престава изазов мора заиста много да зна. Е тај предуслов је проф. Петровић богато задовољио. А не само да зна, мора и јако много и јако добро да осећа. Професор Петровић је један осетљив човек. И коначно, пре него што замолим проф. Петровића да изађе и прими награду, рећи ћу још једну ствар. Сви који знају проф. Петровића, гаје према њему неподељено поштовање, као човеку и интелектуалцу, као стручњаку, коначно, као о човеку који је, заиста, нешто чиме је кренуо да се бави са љубављу, са љубављу и остварио. То, господе колеге, је огромна ствар. Ко то доживи, доживео је најлепше што се може доживети“.

Генијални људи чине част целом народу

Награду за животно дело уручио је професор Никола Хајдин, председник Српске академије наука и уметности, и први добитник Награде за животно дело Инжењерске коморе Србије, који је духовито приметио:

„Нисам био његов ђак, али ни он није био мој професор, значи да нисам био ни његов професор, али се познајемо јако дуго. На самом почетку сам схватио да имам посла са једним генијалним, изузетно генијалним човеком, са једне стране, и крајње скромним, са друге, а то се у нашој нацији и нашем менталитету ретко поклапа. Управо је он био тај човек који је направио једно генијално дело које морамо сви ми, на неки начин, да следимо и да поштујемо. Као архитекта он је уздигао народну архитектуру до високог степена. Можда можемо себе данас да представљамо пред светом на један достојан начин. Он је успео од тих кућа да направи фантастично дело коме се сви ми дивимо. Могу и то да кажем да сам ја то врло рано видео и учио и да сам са поштовањем према Божи и његовом делу, његовој генијалности. Кратко речено, претходни говорник је тачно и до краја описао много тога из његовог опуса. Биће довољно ако кажем да је Божа изузетно генијалан стваралац, а то није нешто што човек може да научи, јер то долази од његове природе. У овој земљи има мали проценат генијалних људи, али су они довољни да нам чине част. Још једанпут честитам Божи на овој награди.

У име награђених захвалио се професор Божидар Петровић.

„Најпре да ми дозволите да се, као најстарији добитник награде, захвалим Инжењерској ко-

Рајко Петровић и Тихомир Обрадовић са академиком Хајдином и професором Петровићем после уручења награде

мори Србије у име свих овогодишњих лауреата. Те награде су за вишедеценијски рад добитника, али на неки начин припадају свима онима који су допринели да се ми данас нађемо на овом месту. Награда за животно дело је мени посебна и најзначајнија од свих других, које сам имао, јер је она од еснафа. А знате и сами колико је тешко бити пророк у сопственом селу. Награда није само моја већ је делим са својим прецима, са мојим сељацима из завичаја, са мајсторима и неписменим неимарима од којих сам за својих 90 година научио да је од свега најважније волети свој посао“.

Традицији се не враћа, од ње се полази
”Направићу малу дигресију!

Пројектовао сам један велики трем и мајстор који је радио тај трем, је био самоуки тесар. Ја сам му том приликом рекао да пре него што поч-

не да монтира да ме позове да проверим да ли је то добро припремио. Он је то урадио и ја сам био одушевљен са тим шта је он урадио и похвалио сам га. Онда ми је он одговорио: Знате професоре за ово што ја радим није потребно ни велико знање, ни велика памет, али је потребна велика љубав. Тако мисли обичан самоуки тесар и то је тачно тако.

Ово признање долази од највеће струковне организације којој поручујем да остане јединствена, јер ће само таква бити уважавана и у друштву, и у држави. Кроз ову Награду ја видим и признање градитељству једнога народа. Градитељској традицији која тихо, скоро неприметно, траје ван свих мода и „изама“, склоњена од свих реклама, медијских промоција, далеко од политика и маркетинга свих врста.

Мени је пребацivano да се враћам традицији, наша сам одговарао, да се њој не враћа, већ се од ње полази. Јер наслеђено и оно што називамо утицајем, треба спајати и доћи до свог особеног. Зашто би били туђи, кад можемо да будемо своји? А зашто? Куће различитих поднебља су различите јер их прате различити климатски и географски услови. Праоблик куће није никако из сазнања и конструисања, већ из осећања, које је човек понео и са њим се сродно, као шкољка, као

пужева кућица. Као гнездо птица, кућа се стварала нагонски и спонтано уз осећања, и зато су неки мислиоци у праву када кажу да је кућа најчистији расни израз који постоји. Треба упоредити куће разних поднебља па се уверити, да се карактери људи и душа њихових кућа поистовећују. Куће свуда настају као израз осећања. Распоредом својих одаја и својих спољних облика, куће речито говоре о души свога становника.

Кућа мора да испуни два основна услова: да задовољи потребе корисника и да задовољи услове поднебља. Из чега следи да ако су потребе корисника савремене оне морају бити задовољене иначе нема смисла градити нешто што не служи савременом животу.

На крају на питање новинара, пре неки дан, шта за мене значи ова Награда, одговорио сам – Ова Награда за мене значи да нисам узалуд живео“.

Дан Коморе – 14. јуни завршен је уметничким програмом у коме су учествовали Марко Калајановић, баритон, кога је на клавиру пратила Милица Секулић, пијанисткиња. Баритон Калајановић отпевао је неколико арија из класичног музичког репертоара, док је наступ завршио „старим добрим“ евергрином – Мој пут, односно, баладом нашег Јосифа Маринковића – Кавке цура очи има.

Најредовнији гости из Инженерске зборнице Словеније

Дешавања на Дану Инжењерске коморе Србије, отворио је њен „први човек“ – председник професор др Драгослав Шумарац и одмах представио и поздравио госте - председника Светске организације инжењера (WFEO) - Марвана Абдел Хамида, министра Палестине - Салеха Рабата, амбасадора Палестине Мухамеда Набхана, председника САНУ академика Николу Хајдина, представнике министарства, посебно, Душицу Сремачки, покрајинску секретарку за градитељство и урбанизам, пријатеље и колеге из региона – Чртомира Ремеца, (Словенија), Страхину Трпевског, (Македонија), Ратка Вујовића, Пера Вукчевића, Светислава Поповића и Бисерку Вујовић, (Црна Гора). Посебно је поменуто-поздравио директоре великих предузећа – Милутина Игњатовић, ЦИП, Радомира Лалића, Машинопроект, ИАУС - Игор Марића, Урбанизам Ниш

Драгана Јовановића, PORR, Бобана Величковић... Наравно, срдечно је поздравио и све остале присутне на свечаности.

Осим председника САНУ, председника WFEO, присутнима се обратио и Чртомир Ремец, председник Инженерске зборнице Словеније (ИЗС), одржавајући једну лепу традицију. Наиме, председници ИЗС-а долазе на Дан Коморе – 14. јуни, од када се слави, а то значи од 2007. године. За протеклих шест година господин није био само једном, али кад год је био присутан обраћао се, говорио је, поздрављао је слављенике из Инжењерске коморе Србије. И још нешто. ИЗС има сличну манифестацију (Дан инжењера Словеније) коју организује сваког септембра и на коју позива колеге из ИКС, на коју се они редовно одазивају.

„Инженерска зборница Словеније ће од 17. до 21. септембра у Љубљани организовати Свет-

ски инжењерски форум на тему – „Трајносна градња“ односно, „одржива изградња“, рекао је Чртомир Ремец. „Самит у Љубљани надамо се да ће окупити најутицајније представнике инжењера са свих континената на тему „одрживе изградње“ за људе који се позиционирају на глобалној грађевинској мапи. Циљ Форума је да окупи индустрије, економије и политике везане за грађевинарство које пролази кроз једну од најгорих криза у историји света. Недостатак енергије и еколошке свести ће бити главни мотор развоја грађевинске индустрије у наредној деценији. На нама је да наставимо традицију конференције одржане прошле године у Женеви под називом - „Инжењери се приказују свету“. Надам се да ћу у другој половини септембра, имати част и задовољство да у Љубљани поздравим представнике Инжењерске коморе Србије“.

ДР НИКОЛА КРУНИЋ ДОБИТНИК „НАГРАДЕ ЗА ПОЧЕТАК КАРИЈЕРЕ“

Пажња стручне јавности и мотивација за младе

Ако вас посао просторног планера испуњава, имате могућности за стручно усавршавање и за напредовање, поштовање колега, те релативно добру плату, онда треба да останете у Србији и покушате да је поправите, јер ова је професија, ипак, највећим делом везана за националну развојну политику и државну управу, што отежава избор посла у другим, развијеним државама Европе и света

МИЛОВАН ПАУНОВИЋ

Први просторни планер који је добио Награду Коморе за изузетне резултате на почетку професионалне каријере је Никола Крунић (Кикинда 1977), чији је рад Комисија за награде оценила као „значајно остварење у стручном и научном домену просторног планирања и вредан допринос организационом моделу приступања изради и примени ГИС база података планских докумената; формирањем ГИС база података: подиже се квалитет информационе основе планског документа, убрзава процедура израде и измене плана, омогућује се интеграција најразличитијих типова просторних података, обезбеђује ефикасна интеграција и синхронизација свих институција укључених у процес израде и доношења плана и обезбеђује се једноставном презентацијом планског документа савременим средствима комуникације“.

Шта ова награда значи за Вас, у каквом Вас је расположењу затекла, односно, шта очекујете од овог значајног друштвеног признања, пре свега за струку, али и на личном плану?

Свакако да ме је награда обрадовала и улила ми ново самопоуздање. Срећан сам што је мој рад, и рад мојих колега, који се баве имплементацијом ГИС-а у просторном планирању и другим сродним струкама, препознат од стране матичне секције просторних планера и Инжењерске коморе Србије. Надам се да ће ово признање привући пажњу стручне јавности овој специфичној и комплексној проблематици, а друге, посебно млађе, колеге мотивисати да наставе свој рад. Лично, ово је снажан подстрек мојим амбицијама усмереним

др Никола Крунић, дипломирани просторни планер

ка даљем јачању места и улоге ГИС-а у просторном планирању, али и општег унапређења теоријско-методолошких приступа и праксе просторног планирања код нас.

Током деценију дуге професионалне каријере били сте ангажовани на великом броју пројеката просторних планова посебне намене, регионалним и локалним. Колико их је укупно било и који од њих најбоље репрезентују Ваш рад?

Каријеру сам започео као стипендиста тадашњег Министарства науке и имао сам ту срећу да се одмах укључим у израду прилично комплексних просторних планова, пре свега посебне намене. До сада сам учествовао у изради око двадесетак просторних планова различитог хијерархијског нивоа и територијалног обухвата. Но, за мене је значајније што сам био члан радних тимова које су водили „мајстори“ југословенског и српског просторног планирања: Димитрије Перишић, Слободан Митровић, Драгиша Дабић, Ненад Спасић, Недељко Боровница, Божидар Милосављевић, Зоран Мирјанић и Саша Милијић. Учио сам, (а и даље учим), дакле „из прве руке“, и наравно не без „пацки“. Истакао бих ипак учешће у изради „Про-

сторног плана подручја Парка природе и туристичке регије Стара планина“, из више разлога. Била је то, за Институт, круна четири деценије дугих напора да се на Старој планини покрене развој и да се њене природне вредности и културна баштина адекватно валоризују и туристички презентују. Научио сам тада, да и поред мишљења струке и професионалаца, постоје и други бројни утицаји који ваше најбоље намере могу модификовати и окренути у (не)жељеном правцу. На крају, тада смо у Институту, по први пут, уз помоћ колега из Гисдате, Нинослава Митрића и Војкана Гајовића, у потпуности имплементирали ГИС подршку у израду просторног плана. Тај просторни план формирао је, могу с поносом рећи, препознатљив ГИС стандард Института.

Награда Коморе Вам је додељена и због унапређене методологије израде и примене просторних планова формирањем ГИС база података. О каквим унапређењима је реч?

Иако је ГИС методологија и технологија присутна у домаћој научној и стручној јавности још од времена СФРЈ, њена примена није наилазила на ваљану имплементацију у просторном планирању, сем у теоријско-концептуалном смислу. Ради се дакле о информაციоним системима базираним на географским подацима. Тиме свака појава или процес (као планска категорија) имају свој одговарајући географски исказ, односно место у конкретном простору. И данас су у пракси широко примењени софтвери који пружају одређену, али ограничену подршку изради просторних планова. Традиционално, просторни планови састоје се од „цртежа“, или рефералних карата које „илуструју“ текст. Применом ГИС-а у изради планова, ми смо извршили интеграцију текста и карте, да крајње поједноставим, интегрисали смо их тако да свака графичка представа има одговарајући атрибут, податак који је ближе одређује и описује. Да крајње поједноставим и приближим: наши просторни планови се сада могу читати попут Google Earth, који користите када се припремате за путовање и сл., с тим што ми располажемо и садржајима који се у простору тек планирају. Ипак, поред систематизације и интегралности, највећу предност ГИС софтвери нуде својим моћним аналитичким алатима. Тиме вршите најразличитије просторне анализе, које најчешће буду предуслов стратешким опредељењима плана. Шта су дакле предности? Оне су бројне: карте се сада могу читати у потпуности интегрално са текстом; анализирајте планске алтернативе и вреднујете решења, чиме дефинишете коначан плански исказ; формирате базу просторних података, те тиме убрзавате процес репланирања; једноставније размењујете податке са другим институцијама, итд. Кључно је што графички исказ просторног плана, интеграцијом података и њиховом анализом, постаје моћан алат руковођиоцима израде просторног плана и експертима, при доношењу, у највећој могућој мери, исправних одлука. Бројне институције у Србији, чији подаци су од значаја за просторно уређење већ дуже време

користе компатибилне ГИС системе. Институт је то препознао и усмерио се ка њиховој имплементацији. Међутим, да бисте одступили од устаљене праксе и нешто, релативно ново, ефикасно применили, неизоставно вам треба подршка. Срећом, колега Саша Милијић је одмах увидео предности које овакви системи доносе руководном тиму и истраживачима, а друге колеге су то убрзо прихватиле и тако смо започели са успостављањем новог начина рада. Данас, са тимом колега радим на успостављању јединствене базе података просторних података Института, посао је обиман, али нас резултати рада мотивишу.

Какав је данас положај младих просторних планера, има ли радних места за оне који се школују, има ли довољно посла (за оне који су се домогли дипломе) у земљи или се и ова професија/струка припрема за берзу рада, односно, одлазак у иностранство?

Питање заиста изискује најшири друштвени дијалог, не само у случају одговарајућег образовања и стручног ангажовања просторних планера, већ и других професија. Већ дуги низ година, као заједница лутамо тражећи одговарајући систем образовања, и оно што ме разочарава, најчешће бирамо концепције које нам доносе више штете него користи. Образовање и запошљавање су питања од националног значаја. Уместо да дефинишемо систем образовања, образовне профиле и наставне програме према доброј и успешној традицији, потребама струке и привреде окренули смо се, мишљења сам, некритички, некаквим конвенцијама, ваљда зарад олакшавања бирократских процедура. То свакако не може, и не сме, бити прави пут. Можда ће се у кратком времену све то стабилизовати и успоставићемо одговарајући систем. Ипак, проћи ће генерације са непотпуним, neodговарајућим или неупотребљивим знањем... На другој страни, када је просторно планирање у питању, у најширем смислу, мишљења сам да посла има много. Ипак, сложићете се, не живимо баш у просторно добро организованој и функцијски ефикасној држави. Да ли то занимање обезбеђује и довољно услова за живот, то је већ друго питање. Сматрам да ако вас посао испуњава, имате могућности за стручно усавршавање и за напредовање, поштовање колега, те релативно добру плату, онда треба да останете у Србији и „поправљате“ је. Професија просторног планера је, ипак, највећим делом везана за националну развојну политику и државну управу, што отежава избор посла у другим, развијеним државама ЕУ. Но чињеница је, увек постоје могућности у академском свету, одређеној специјализацији и сл. Оно што млади треба да знају, за шта год се определили, да их очекује напоран рад и непрестано усавршавање. Једино тако биће конкурентни, овде или тамо. Избор је њихов, а наше је да их задржимо, упутимо их у тајне „заната“ и после да равноправно и колегијално сарађујемо. Да ли су нам очекивања иста? Проблему приближа-

вања ставовима младих морају се бавити и други стручњаци.

Амбиције после стеченог др звања – наставити рад у Институту (ИАУС) или се отиснути у нова подручја, од универзитета до државне управе (агенција, министарство,...)?

Претпостављам да стицање највишег академског степена подразумева и проширење домена активности и функција. Сматрам да појединац треба активно да учествује у животу заједнице, друштва којем припада и окружења у којем се налази. Едукативни рад ме је увек привлачио, то је на неки начин и породична традиција. Са задовољством се одазивам на позиве да студентима просторног планирања и архитектуре пренесем стечена искуства. Едукацијом других у великој мери усмеравамо будућност сопствене професије и друштва у целини, а тиме свакако и сопствену. Такође, радо бих се одазвао позиву за ангажовањем у стручном тиму у државним институцијама уколико би то допринело унапређењу струке и места и улоге домаћег просторног планирања. Ипак, Институт је моја матична кућа, у њој сам започео своје професионално усавршавање и унапредио научно. Изузетна колегијалност, свакодневни професионални изазови и непрестани научно-истраживачки рад ме у потпуности испуњавају. Дакле, радо бих помогао, на одговарајући начин у едукацији, администрацији или било којој другој активности од значаја за струку и науку, но ИАУС ће за сада остати мој дом.

На којим пројектима сте тренутно ангажовани? Да ли Вас ти послови приближавају и већој награди ИКС – Годишњој награди?

Тренутно сам ангажован на изради више просторних планова посебне намене сливова акумулација. То је важан аспект просторног развоја, који испред стручњака поставља низ значајних проблема. Ова година биће значајна и по томе што ћемо добити плански оквир за просторно уређење водног пута Дунавом (део коридора 7 кроз Србију), што би требало да повећа наше развојне шансе, посебно у интеграцији са другим подунавским земљама. Поред тога, приводи се крају циклус израде регионалних просторних планова и програма њихове имплементације. Ти документи, надам се, донеће нове оквире развоју на стратешком нивоу и јачају регионалне институције, што је од посебног значаја у даљим интеграцијама земље у ЕУ и приступу њеним развојним фондовима. Поред ових активности, ту је константан научно-истраживачки рад, који се у Институту обавља паралелно са израдом планске и пројектантске документације. Што се тиче других награда Коморе, ласкава је титула бити лауреат неке од њих. Ипак, у даљем раду бићу посвећен унапређењу квалитета сопственог рада, а најбољи показатељ тога биће узајамно поверење и поштовање колега. Такав приступ струци и професији биће, верујем, и у будућности препознат, критички вреднован, а сходно томе и награђен.

АРХИТЕКТА ЈАСНА ЛОЈАНИЦА И ГРАЂЕВИНКА РАНКА ЈОВАНОВИЋ ДОБИТНИЦЕ ГОДИШЊЕ НАГРАДЕ КОМОРЕ

„Срце Поште“ у рукама две даме

Главни поштански центар Београд, чији је завршетак грађевинских радова обележен у мају ове године, представља изузетан објекат ове врсте

СЛОБОДАН КУЛУЏИЋ

Све врсте јавности, од стручне до обичне, препознале су Главни поштански центар Београд, као изузетно остварење две младе ауторке, архитектонског и конструктивног решења, запослене у београдској пројектантској компанији „Машинопројект“. Висок квалитет пројекта ГПЦ-а препознала је и Комисија за награде Инжењерске коморе Србије, па је за Награду за изузетно до-

Наше саговорнице наводе да су инвеститори пре почетка градње објекта били пуни хвале за зграду исте намене у Мађарској, конкретно у Будимпешти. Архитекта Јасна Лојаница, која се огледала у пројектовању низа значајних објеката „Машинопројекта“, каже да је преузимање пројекта Главног поштанског центра, за њу био озбиљан и тежак задатак, као и својерестан изазов.

„Објекти комплекса ГПЦ испројектовани су тако да представљају урбанистичко-архитектон-

Јасна Лојаница

стигнуће у струци из делатности коморе, за таквану Годишњу повељу, Управном одбору ИКС предложила две младе даме, које су својом имагинацијом и креативним приступом, постигле изузетно достигнуће. УО ИКС је прихватио предлог Комисије па је награда стигла у четири нежне руке. Реч је о Јасни Лојаници, дипл. арх. инж. главном инжењеру архитектуре и Ранки Јовановић, дипл. грађ. инж. директорки Сектора за конструкције у „Машинопројекту“.

У разговору поводом добијеног признања али и са освртом на више аспеката њиховог рада на овом и другим бројним пројектима, желели смо да сазнамо како је настао један строго наменски објекат који у основи не пружа много могућности за велике архитектонске узлете. Чини се да ту претпоставку најбоље илуструју речи искуснијег дела тандема ауторки, госпође Ранке Јовановић, јер како је рекла, инвеститор је могао да добије неку врсту „кутије на ливади“, а добио је много више - зграду која у естетском смислу а и функционалношћу задовољава и врло строге стручне захтеве.

Ранка Јовановић

ско-грађевинску и функционалну целину, са усаглашеним саобраћајним решењем и партерним уређењем“, прецизно дефинише своје реализоване идеје Јасна Лојаница.

Преведено на једноставнији језик, претходни став значи суочавање са проблемом извођења специфичних захтева инвеститора, између осталих и сложеног сплета инсталација. Архитекта Лојаница у томе не види само нешто што људима ове струке додатно отежава посао, него, на против, креативни изазов.

„Можда је у тим захтевима нека посебна мотивација, да кроз наметнуте маргине проналасите пут и начин да испуните захтеве наручилаца посла“, каже Јасна. „Наравно, поштујући стручне постулате и уклапајући их у реалне захтеве и потребе“.

Динамичност изградње сваког објекта, па и ГПЦ, такође није изостала. То се посебно односи на кровну конструкцију, која је, према замисли инвеститора, требало да буде од челичних профила. Ипак, превагнуло је другачије решење, рационалније по мишљењу наших саговорница. Оно које је предложила грађевинка Ранка Јовановић. То ре-

шење је захтевало доста додатног ангажовања, па је у делу посла ангажована врхунска струка, конкретно професор Михајло Ђорђевић, са Грађевинског факултета у Београду.

„За своје решење - каже Ранка Јовановић - нисам имала подршку инвеститора. Они су упорно настојали да кров буде челични, да би се на крају показало да је решење са бетонским кровом и могуће и економски исплативије...“.

Упорност је и овог пута дошла до изражаја, као и много година раније када се завршена гимназијалка опредељивала који ће факултет изабрати. Када је, како каже будућа грађевинка Ранка, одржан „породични савет“, став је био да „грађевинарство није за жене“.

„Наравно да их нисам послушала, уписала сам Грађевински факултет у Београду, добила стипендију, дипломирала, запослила се...“

„Моји почеци су у „Плануму“, радила сам на подземном пролазу за неостварени метро, код Вуковог споменика“, каже Ранка. „А онда долазим/ прелазим у „Машинопројект“ у којем сам више од две деценије, па кад генерални директор говори о прошлости, да не кажем - историји, обавезно погледа према мени...“.

Што се упорности тиче, ту ни Јасна Лојаница не заостаје. Желела је, каже, да студира два факултета, архитектуру и грађевину, паралелно. А онда је схватила да „њена прва љубав - архитектура“ све то фузионише у једно... Додуше, тек после малих/ великих расправа са грађевинцима, што би се могло дефинисати и као „жустро усаглашавање“. Рецимо са колегицом Јовановић, која, разуме се, ствари поставља из угла конструкције, једном приликом на њено (Ранкино) питање код једног објекта, одакле се види један детаљ на коме је Јасна инсистирала, одговор је био: „Из авиона!“.

Сада, када је посао завршен, Јасна сумира остварено и каже: „Лепо је када знате да су ваше

идеје наишле на одобравање, и у својој фирми, али и у Пошти Србије, да су људи умели да цене ваш труд...А као врхунац свега и признање које смо добили од најкомпетентнијих људи...“

ПОСЛОВИ

Наше две саговорнице радиле су на бројним пословима „Машинопројекта“. У разговору су помињани, рецимо, Таркет - Бачка Паланка, Airport City - Нови Београд, Универзитетско насеље Belville, Хотел Југославија, Don safe - Шимановци, Банини - Кикинда, продајни објекти-самопослуге Макси... Тренутно је актуелан рад на објекту Банке Интеза.

„Морам да истакнем велику солидност компаније у којој радим“, каже Ранка Јовановић „Ангажовани смо на великом броју послова, што се одражава и на положај свих 300 запослених у „Машинопројекту“, односно, педесетак људи који раде у „мом сектору“, заправо Сектору за конструкције. Није се догодило за све време мог рада у „Машинопројекту“, да плата касни макар и за дан. Можда нисмо најбољи са платама, али јесмо у погледу послова. Све више је мањих бироа, али они не могу да „затворе“ цео посао. Кад имате страног инвеститора, он жели да цео пројекат буде завршен од почетка до краја - на једном месту. И то је свакако један од битних разлога зашто добијамо послове...Наравно, не треба заборавити и руководство компаније, на челу са нашим генералним директором Радомиром Лалићем, које заиста зналачки води „Машинопројект“ у овим, заиста, тешким пословним временима“.

Архитекта Јасна Лојаница у разноврсности пројеката, на којима је ангажована, налази велику мотивацију за рад, јер се добијањем таквих послова стиче велико искуство. Осим тога, другачији пројекти су на неки начин и занимљивији и примамљивији од оних на којима је већ радила.

Новинару ипак једна констатација остаје као својерестан репер у односима две струке, две професије које су без зазора упућене на сарадњу. Изрекла је Ранка Јовановић: „За архитекте је највеће признање ако их поштују конструктивци...А ако ме питате, ја највише волим да радим са Јасном, јер имате некога ко зна шта хоће, од почетка до краја... Да и „друга страна“ и те како може да инспирише, говори нам кратка опаска архитектке Лојанице: „Али, и конструкција је битна за спровођење неке архитектонске идеје. Чини ми се да је то основни разлог зашто нас две толико добро сарађујемо“.

АМБИЈЕНТ

Признање Инжењерске коморе, додељено за објекат Главног поштанског центра, у виду само једне оригиналне повеље, треба да се негде смести. Две добитнице једног признања лако су се договориле где ће Повеља Коморе бити „удомљена“ - код Јасне Лојанице! Али не зато што је Јасна то више желела или пак била упорнија да буде тако, већ зато што је њена колегица Ранка закључила да је такво решење боље. Образложење: Породични амбијент Јасне Лојанице је адекватнији, због супруга (Владимира Лојанице) који је професор Архитектонског факултета у Београду, али још неких чланова породице Лојаница којима је архитектура блиска (академик САНУ - професор Милан Лојаница).

„Они ће умети више да цене и вреднују признање које им је пред очима“ - закључује Ранка Јовановић.

СВЕТИСЛАВ СИНЂЕЛИЋ И МР БОРИС ГЛИГИЋ ДОБИТНИЦИ ГОДИШЊЕ НАГРАДЕ

Док има идеја човек треба да ради

Изузетно и оригинално достигнуће, остварено на пројектовању и изградњи помичне хале за потребе изградње новог железничког моста преко Велике Мораве код Ћуприје, уз то изненађујуће маштовито решење, подржао је и за награду препоручио „један спектакуларни иконостас колега из области грађевинске струке“.

РАДОШ ГЛИШИЋ

Овогодишњи добитници Награде Коморе за изузетно достигнуће у струци из делатности чланова Коморе припало је двојици грађевинаца – Светиславу Синђелићу и Борису Глигићу, тиму сачињеном од искуства и енергије. Наиме, док је Синђелић иза себе оставио готово пола века градитељских мука и успеха, магистар Гли-

геба нешто оригинално а често и први пут да се ради, ми смо незаменљив тандем“.

Награђени рад био је изазов за обојицу. Покретна хала, која је практично радионица за монтажу челичне мостовске конструкције. Другим речима, мост је заварена конструкција, а заваривање се изводи на лицу места, на самом градилишту, оно што се каже “крај Мораве”. Наравно да се процеси заваривања морају изводи-

Мр Борис Глигић

гић је у најбољим стваралачким годинама, тек је нешто старији од Светиног искуства. Наравно, њих двојица се нису први пут нашли на заједничком послу. Сарадња траје знатан број година. Синђелић у шали каже:

“Наша сарадња, кад би се рачунало и оно што сам ја радио с његовим оцем, траје читаву вечност. Ништа није случајно – он је највећи конструктор челичних конструкција у Србији, а моја специјалност је технологија бетона и, кад

Светислав Синђелић

ти у контролисаним условима, у “заштићеном простору” без спољних утицаја. Једноставно и јефтино технолошко решење које омогућава да се хала може ручно (механички) померати. Споља гледано то је једноставно и чини се да то може свако да пројектује и изведе. Можда и јесте, али до сада нигде није примењено. Кад бисмо хтели да будемо претенциозни – на Вемблију се помера само кров, а овде цела хала!

Тешко је на малом простору описати богате

каријере ове двојице истинских професионалаца, посвећеника грађевинарству или боље рећи градитељству.

Мр Борис Глигић (1959), тренутно је помоћник управника Института за материјале и конструкције и асистент на Катедри за материјале и конструкције Грађевинског факултета Универзитета у Београду. Аутор је више од 40 научних и више од 300 стручних радова као и велики број реализованих пројеката у Србији, Македонији, Црној Гори, Алжиру, Русији, Украјини, Белорусији, Босни и Херцеговини, Мађарској, Немачкој...

Светислав Синђелић - Синђа, каријеру је започео у родном Ваљеву још 1965. године у ГП Јабланица, наставио у ГП Конструктор у Панчеву, па у београдском Путнику, Лола Инжењерингу, био председник компаније Нове технологије грађења – НТГ а.д. и коначно, данас је оснивач и власник НТГ ПЛУС д.о.о. у Београду.

Што као шеф градилишта, што као главни инжењер градње, па директор инвестиција и председник компаније није одступио од почетних начела које је поставио још док је студирао – радити по принципу „кључ у руке“, евентуално радити рационализације постојећих пројеката. Никад није радио “конфекцијске пројекте” увек иновације. Изазов је радити нешто да буде први пут.

Тешко је набројати све објекте којима је Синђа оставио део себе – Хладњача “Србијанка”, “Стеван Филиповић”, Ваљево, хала овог предузећа урађена је у технологији преднапрегнутог бетона, као први индустријски објекат у СФРЈ. Затим, спортске дворане у Панчеву и Сомбору, стамбена насеља, Медитеран клуб на Светом Марку код Тивта, хотели

Путник у Београду и Требњу у Словенији, Аутобуска станица у Врњачкој Бањи, бројни објекти у Ираку, Кувајту, Либији, Алжиру, Русији, Дубају, спортске дворане у Београду (ДИФ), Обилићу, Новој Вароши, Зубином Потоку, Ваљеву ...

Поносан је што је са проф. Мишом Ивковићем и Зораном Бојовићем уз свесрдну помоћ тадашњег министра др Драгослава Шумарца, био један од иницијатора за стварање Инжењерске коморе. Борили смо се и изборили, каже Синђа. Права сатисфакција биће када Србија уђе у ЕУ, са нашом лиценцом сви наши чланови, колеге инжењери, могу да раде било где у Европи.

Ваљево – незаобилазна тема када са Синђом започнете било какав разговор. То вам постане јасно после неколико реченица. Светислав Синђелић припада оној плејади успешних Ваљеваца који су стварали митове о Ваљевцима као најспособнијима, најобразованијима, најшармантнијима, најдуховитијима. Њега лично красе све те особине. Дакле због таквих као што је он, један млади песник ће написати ових година које ми живимо – Нити има коцкара да није из Никшића, нити има песника да није из Ваљева!

Светислав Синђелић (1937), човек је Ваљевац, па је нормално и да има два равноправна надимка – Синђа и Света. И то није све од “имања” - има близу 50 година радног стажа и кад га људи питају докле има намеру да ради, каже:

“Недавно су Клинту Иствуду, који је знатно старији од мене, поставили исто питање, и знате шта им је рекао : Докле год човек има идеја, треба да ради, а ја још увек имам идеја”.

Слажем се са човеком, бољи одговор ни ја не бих могао да смислим.

ДР НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ, ПРОСТОРНИ ПЛАНЕР, ДОБИТНИК ГОДИШЊЕ НАГРАДЕ КОМОРЕ

За бољитак свих неопходна је лична иницијатива

Значај рада просторног планера Небојше Стефановића огледа се у чињеници да је руководио израдом седам планова и то на начин којим је као појединац објединио процес руковођења свим врстама просторних планова – била је препорука струке за престижну Награду за изузетно достигнуће у струци.

МИЛОВАН ПАУНОВИЋ

Иако је израда просторних планова везана за тимски рад, а да они (просторни планови) немају карактер ауторског дела, да у њиховој реализацији-изради учествује велики број радних тимова, али и да израдом просторних планова може да руководи и по неколико одговорних планера, др Небојша Стефановић је успео и успео, да све то „изоркестрира“. Као појединац руководио је радним тимовима, постављао методологију рада, одређивао концепцију развоја планског подручја, спроводио синтезни поступак и постављао оквире имплементације свих просторних планова. Умео је да створи утисак да је само први међу једнакима, али је у сваком тренутку успео да чврсто у руци држи комплетну реализацију повереног му задатка.

Од када се додељују награде Инжењерске коморе Србије (2007) Ви сте четврти лауреат из категорије просторних планера. Да ли ИКС посвећује пуну пажњу вашој МСП групацији?

Од самог оснивања Инжењерске коморе Србије, групацији просторних планера је посвећена пуна пажња и на наше задовољство то траје до данас. На томе смо захвални и органима Коморе и целокупном чланству. На почетку треба рећи да је реч о групацији колега одговорних планера, коју поред просторних планера по струци, чине и све друге колеге инжењери који испуњавају услове да руководе израдом просторних планова. Разлози због којих добијамо и заслужујемо такву пажњу су следећи. Као прво, област планирања се не може посматрати одвојено од урбанизма, пројектовања и извођења радова. Планирање је прва неопходна карика у том процесу, а сложићете се, ако је први корак погрешан и лош, сви наредни су исти такви или још гори. Други разлог је тај што смо учествовали активно у формирању Коморе и одбрани почетних идеја на којима почива Комора. И дан данас је процентуално посматрано у односу на чланство свих матичних секција највећи проценат учешћа планера у органима и телима Коморе. То значи да ми не можемо одлучивати и да смо увек мањина, али и да смо, руку на срце, најактивнији. Трећи и најважнији разлог је тај да смо јединствени и сложни, те смо као такви бескомпромисни борци за наше интересе. То сви у Комори цене и подржавају. Увек ћемо и на даље доприносити бољитку Коморе, колико је то у нашој моћи.

Члан сте Коморе од јуна 2004. године, а „први човек“ Матичне секције планера (председник Извршног одбора МСП) сте били од 2007. до 2009. године. Шта издвајате као најзначајније што сте урадили за афирмацију просторног планирања у Комори и шире у друштву?

Афирмацију просторног планирања је спровео закон из 2003. године, а затим Комора, Републичка агенција за просторно планирање и бројни обрађивачи планова у Србији. Лични доприноси су мањег значаја.

Ако инсистирате на мојим личним доприносима, то су рад на законској и подзаконској регулативи, руковођење већим бројем планова, председавање Комисијом за стручни испит, израда ценовника за област планирања, рад на тендерским документацијама, рад у Комисији за планова Скупштине града Београда, научни допринос, рад у међународним телима и др. У оквиру Матичне секције планера, наставио сам тада већ започете послове организације Сусрета просторних планера Србије, издавање публикација-превода иностране

литературе, организације низа предавања, учешће у изради низа битних докумената у Комори и др. Морам поменути и то да ми је један од највећих „комплимента“ у животу тај што сам 2007. године изабран за председника Матичне секције планера као најмлађи члан (од тадашњих 104 члана) који је добио највећи број гласова чланства, и касније чланова Извршног одбора.

Шта би, и у ком правцу, требало радити у Комори на афирмацији и друштвеној промоцији просторних планера, односно, просторног планирања?

Искрено, закони и Комора су урадили и више него довољно за афирмацију планера и планирања. Уколико се изузму свима омражени политички фактори и стање у друштву, амбијент за планирање је повољан. Оно што недостаје нама и свима у Комори (и шире) је лична иницијатива, више воље и конструктиван приступ. Систем почива на појединцима, а појединци полако поправљају амбијент. Морамо поћи од себе самих. Дакле, више иницијативе, пројеката, предлога предавања, договора. Руководство Коморе је заиста доста тога обезбедило за чланове и то морамо искористити. Мислим да је јако битно у наредном периоду

посветити већу пажњу перманентном усавршавању и децентрализацији одлучивања у Комори.

За Годишњу награду Коморе предложила Вас је Матична секција планера, по мом увиду, најобимнијим материјалом предоченим Комисији за награде од њеног оснивања. „Скраћени приказ“ Ваших остварења у струци је на више од стотину страна. Сигурно је да Вам сваки од реализованих пројеката много значи, ипак, издвојте онај (оне) за које сматрате да су Вас у најбољем светлу представили Комисији за награде, односно, Управном одбору Коморе који додељује признања?

Хвала Вам на оваквим опаскама. Занимљиво је да не могу издвојити ниједан план или резултат посебно. Оно што је Матична секција препознала када ме је предложила је то што сам у релативно кратком року руководио свим врстама просторних планова. У питању су 4 просторна плана за локалне самоуправе, 2 просторна плана подручја посебне намене и један регионални просторни план. Тешко је руководити тако сложеним и обимним пословима и великим радним тимовима. Међутим, велико је задовољство сарађивати са другим планерима, јер планирање је тимски рад. А верујте ми, планери су нешто посебно. Јединство отвара сва врата.

Запослени сте у Републичкој агенцији за просторно планирање (РАПП). Каква је сарадња РАПП-а и Коморе, односно, може ли више и боље?

Мислим да је, имајући у виду природу институција, досадашња сарадња била добра. Наравно, увек може више и боље, али то бих препустио руководиоцима.

Колико сте тренутно ангажовани у својој Матичној секцији, односно, у раду комплетне Коморе?

Више него што могу да постигнем. Члан сам Суда части, председник Комисије за полагање стручних испита за област просторног планирања, члан Организационог одбора Сусрета планера Србије, члан Комисије за прописе Управног одбора и др. Лепо сам рекао да нам недостаје иницијатива других појединаца и чланова.

Шта Вама лично значи Награда Коморе за 2012. годину?

То је за мене врхунско стручно признање. Признање мојих резултата и досадашњег понашања од стране колега. Један од највећих украса каријере који сам добио већ у 40. години. Морам признати да сам поносан. Хвала колегама и хвала Комори на томе.

До сада су четворица просторних планера постали носиоци Годишње награде ИКС (Вучићевић, Милијић, Мацура, Стефановић). Да ли би у јубиларној, десетој, години постојања Инжењерске коморе Србије, могло-требало, Награду за животно дело доделити просторном планеру? Има ли кандидата?

Именовање кандидата бих препустио органима и телима Коморе. Планирање је релативно млада струка и за њено формирање су заслужни они који нису просторни планери, већ географи, архитекте, економисти и други. На жалост, многи од њих нису више са нама. Ипак, кандидата има, али то је ствар струке и договора, а као што сам рекао договор је најјаче оружје планера. Време ће показати.

„КВАРТЕТ“ НЕИМАРА АНГАЖОВАНИХ НА ИЗГРАДЊИ МОСТА ПРЕКО ДУНАВА КОД БЕШКЕ
ЗАВРЕДИО ГОДИШЊУ НАГРАДУ КОМОРЕ

Изградили најдужи мост преко Дунава

Мост на Коридору 10 назван „Близанац“, јер је изграђен на мање од пет метара од старог моста код Бешке, дугачак је 2.205 метара и у мостоградњи представља последњу реч технике, истичу у „Алпини“. По количини утрошеног бетона могло би да се направи стамбено-пословни комплекс од 65.000 квадрата .

РАДОВАН РАДОВИЋ

Нови мост код Бешке, који је пуштен почетком октобра 2011. у саобраћај, је најдужи мост преко Дунава у Европи, а назван је „близанац“ јер је направљен на мање од пет метара низводно од старог моста, који ће се и даље користити. Мост је уједно и део најважнијег путног правца на северном делу Коридора 10 (крак Б – Будимпешта-Београд). По својој величини и техничкој сложености спада у сам врх светске мостоградње. Велики и захтеван немарски подухват извела је аустријска грађевинска компанија „Алпина“ (Alpine Bau GmbH), а паралелна градња моста и приступних путева у дужини од око три километра почела је 2008. године.

Стари мост, који је изграђен 1975. године према пројекту Бранка Жежеља, био је најдужи мост у Европи од 2,5 километра, али је током НАТО бомбардовања 1999. године срушен један његов део, па је „скраћен“ на 2.205 метара, колико је дугачак и нови мост. Та два моста заједно највећи су тренутно мостови на Дунаву и још увек су у самом врху у систему преднапрегнутих греда. Тако сада Србија има два највећа моста на укрштању коридора: путног 10 и водног 7 (река Дунав). Како у „Алпини“ истичу, сама градња моста била је доста тешка због појављивања клизишта на „београдској страни“ (десна

Дамир Пецо, лево, и Слободан Митровић примају награду као представници четворочланог тима награђених

обала Дунава) тако да је на падинама Фрушке горе изграђено буквално утврђење. Клизиште је било активно и претило да сруши постојећи стари мост, а доста проблема је било и због тога што се градило поред постојећег моста. Са друге стране извођаче је сачекала мочвара и поплаве које су више пута одлагале радове. Ипак, највећи изазов је био премостити реку, односно, саградити мост дужине два километра. Када се мост посматра са реке његова највиша тачка се налази на висини од 60 метара од површине пловног пута, кад је најнижи водостај. Међутим, величина моста није само видљива голим оком, јер је много тока „сакривено“ у његовим темељима. Наиме, 43 стуба који носе овај мост иду испод нивоа Дунава чак и до 36 метара. Специјалном техником снимљени су и темељи стубова старог моста чиме је избегнуто њихово оштећење. У мостоградњи овај мост представља последњу реч технике. У мост су уграђени најквалитетнији материјали, а на самој изградњи ангажовани су радници из Србије, Аустрије, Мађарске, Хрватске, Норвешке, Шведске, Енглеске и Холандије, док су на изради главног пројекта учествовали инжењери из Немачке, Аустрије и Србије. По количини утрошеног бетона могло би да се направи стамбено-пословни комплекс од 65.000 квадрата, док је укупна тежина моста 172.000 тона. Мост преко Дунава код Бешке је и први еколошки мост изграђен у Србији, што значи да је поред моста изграђен и специјални базен где ће се пречишћавати загађена вода која се слива са асфалта и приступ-

них путева. Светски стандарди испоштовани су у сваком сегменту, од механизације, преко технологије, па до уградње најквалитетнијих материјала, јер пројектовани век новог моста је - 125 година и зато представља последњу реч технике у мостоградњи. А о каквом пројекту је реч, најбоље о томе говори заменик директора пројекта на Бешкој Слободан Митровић, дипл.грађ.инжењер који је заједно са техничким директором пројекта Зораном Костићем, дипл.грађ.инжењером, Милорадом Стевановићем, дипл. грађ. инжењером и Дамиром Пецом, дипл. грађ. инжењером, радио на изградњи моста. По сложености инжењерских захтева и по квалитету решења која је понудио и остварио овај тим инжењера је добио награду Инжењерске коморе Србије за изузетно достигнуће у раду на реализацији пројекта моста код Бешке, који по сваком основу припада изузетно значајним остварењима у области мостоградње и афирмише високе стандарде грађевинске технике код нас.

„Велика је част и задовољство бити међу награђенима којима награде додељује еснафска организација – Инжењерска комора Србије“, каже Слободан Митровић, заменик директора пројекта. „Поред тога што је ова награда велико признање за изузетно достигнуће у раду на реализацији пројекта моста преко Дунава код Бешке, она је истовремено и потврда наших заједничких вредности, нашег тимског рада. Лепо је кад неко а нарочито струка

Зоран Костић, директор пројекта

примети и ода признање за велики рад, знање и напоре које смо ми сви уложили у дело које ће се заувек везивати за наша имена. Имали смо огромну подршку колега и менаџмента компаније у којој радимо – 'Алпини'. Они су нам обезбедили тим људи који нам је помагао да се изборимо са сложеним задацима решавања пројекта. Годишња Награда Коморе у ствари је победа целог тима који је радио на пројекту 'новог моста преко Дунава код Бешке'. Наша имена јесу уписана на плакети, али победио је цео тим. Тако се и опходимо. Честитали смо колегама на награди, јер је она и њихова“.

Тендер за изградњу новог моста преко Дунава код Бешке је расписан 2004. године. Градња моста Бешка почела је 2008. године и паралелно су грађени и приступни путеве у дужини од око три километра. Има две коловозне траке и једну зауставну и две пешачке стазе са обе стране. Укупна ширина је 15,10 метара. Његовим пуштањем у саобраћај дефинитивно је завршен аутопут од мађарске границе до Београда, у укупној дужини око 200 км. Нови мост на северном краку Коридора 10 дугачак је 2,2 километра и најдужи је мост преко Дунава у Европи, а по изгледу се не разликује од суседног, на мање од пет метара удаљеног, старог моста. Уговорена вредност радова за изградњу моста на путном правцу Е-75 била је 33,7 милиона евра, а финансиран је из кредита Европске банке за обнову и развој. Митровић каже да је аустријска компанија „Алпина“ три године радила на том пројекту, и изразио задовољство што су радови изузетно квалитетно урађени, јер су мостови код Бешке два највећа моста на Дунаву.

„Мост представља последњу реч технике зато што је испројектован по нашим прописима али и уз уважавање најновијих европских прописа за пројектовање који се зову Еврокодови (Eurocodes). Друго, у њему су примењени најновији и најмодернији материјали као што су ужад за преднапрезање фирме VSL, неопренска лежишта фирме Reissner Wolf, дилатације фирме Mageba итд. Треће, методологија грађења је укључивала и употребу најмодернијих скела и оплата и то за типске распоне од 45 м коришћен је Movable Scaffolding System (MSS) а за централни распон од 210 метара (који је један од највећих на свету за систем преднапрегнутих бетонских континуалних греда) коришћен је Form Travler System, (систем конзолне градње) оба производи фирме Strukturast из Норвешке. Оплате су биле из фирме Пери и Дока“.

Морамо истаћи да је „стари мост“ био светски рекордер по централном распону у својој класи (преднапрегнутих бетонских континуалних греда) кад је завршен, али и да је, тога тренутка, био најдужи мост у Европи. Када је реч о „новом мосту - близанцу“ подаци говоре следеће: у њега је уграђено скоро 70.000 кубика бетона, 50 километара каблова, 10.000 тона арматуре, „побијено“ је скоро 15 километара шипова. Наиме, мост је фундиран на бушеним ши-

Милорад Стевановић

Слободан Митровић, заменик директора пројекта

повима пречника 1,2 метра и дужине/дубине од 26 до 44 метара (за санацију клизишта). За темеље стубова у реци коришћен је такозвани „бокс фаундејшн систем“ (box foundation) који обезбеђује стабилност темеља старог моста, а што је било један од највећих проблема у градњи јер се темељи практично додирују. Градња типских распона била је помоћу система ИМС-а, док су највећи-централни распони рађени системом конзолне градње.

„Мост преко Дунава код Бешке је назван „близанац“ јер је направљен на мање од пет

метара уз стари мост“, каже Слободан Митровић, наглашавајући најтеже/највеће проблеме са којима су се неимари сусретали на изградњи. „Прво, колико је мени познато, то је јединствен случај у свету да се поред постојећег моста те величине и у таквој реци као што је Дунав, градио нови са темељима тик један уз другог. Ту смо се нашли на „непознатој земљи“ (unchartered territory), јер није било искустава које смо могли користити из светске праксе. Решили смо их уз помоћ страних и домаћих стручњака. Друго, морали смо да сани-

Биографија Слободана Митровића

Слободан Митровић рођен је 1950. године. Грађевински факултет је уписао 1969., дипломирао почетком 1975. Радио у ЦИП-у до 1978., где се бавио пројектовањем мостова. Положио исте године државни испит из области бетонских мостова. Од 1978. до 2005. радио у Енергопројекту, где се бавио и пројектовањем и извођењем значајних и великих пројеката у земљи и иностранству. Био одговорни пројектант пројекта Ал Кхулфа у Багдаду који је био највећи префабриковани посао на свету у то доба (1981-1986). У Алпини био директор високоградње и мостоградње. За то време је направљено преко 130.000 м² стамбеног и пословног простора у Београду и Србији. У Алпини је од марта 2005. Тренутно је ангажован на изградњи обилазнице око Сарајева која има приступни пут и озбиљан двосмерни мост/вијадукт од 2х по 700 метара.

рамо клизишта на десној обали употребом 65 шипова велике дужине и пречника 1,2 метара. Постојаће клизишта је верификовано сателитским снимцима - радаром са сателита. Треће, сам мост се налази у инундацији тако да смо имали више пута проблем са плављењем градилишта. Четврто, сам мост, те величине и распона, преко највеће европске реке је подухват сам по себи. Он је највећи на Дунаву и по распону и по дужини и јесте у светском врху по систему преднапрегнутих греда. На његовој изградњи је било ангажовано близу 300 људи, уз коришћење најсавременије механизације и са великим импровизацијама. Примера ради, користили смо три барже дужине 105 метара и на једну од њих инсталирали кран носивости 280 тона. Поред тога на градилишту су била у функцији четири торањска крана, 11 аутодизалица, миксери, камиони, мобилна фабрика за бетон од 100 м³/х, али и велики број мањих машина. У оквиру прилазних саобраћајница, на „новосадској страни“ (лева обала Дунава), изграђен је и нови мост преко канала Аркањ, дугачак око 100 метара. Има две саобраћајне траке и једну зауставну. Његова ширина је 14,8 метара.

ВИКТОР МАРКЕЉ И МАРТИН ШТАЈНКЛЕР (MARTIN STEINKÜHLER) ДОБИТНИЦИ ГОДИШЊЕ НАГРАДЕ КОМОРЕ ЗА МОСТ НА АДИ

Архитектура за човека

У архитектури градња мостова представља највећу симболичку вредност - слично као и катедрале, опере или музеји, то су „куће преко воде“ које повезују обале и људе, а настају на амбивалентности – одвојености и повезивању“, дефинише пројектовање и изградњу мостова Виктор Маркељ

СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ

Градња мостова, насталих у сарадњи конструктора Виктора Маркеља, а посебно првонаграђени конкурсни пројекат за нови мост преко Саве на Ади Циганлији, открива нам више од две деценије искуства, са преплитањем знања различитих професија и креативних стваралаца.

Пројектант Маркељ је обележило многа места и локације, па је сасвим природно и да је овенчан бројним националним и међународним наградама и признањима.

У стручним круговима се каже да у архитектури градња мостова представља највећу симболичку вредност - слично као и катедрале, опере или музеји. Ponte Rialto u Veneciji, Ponte Vecchio u Firenci, Ponte Coperto u Basanu del Grapi су прави објекти, 'куће преко воде'. Повезују животе двеју обала. Истовремено су јавни градски простори, простори које град „краде“ реци. Наглашавају повезаност ивице са ивицом, настају на амбивалентности одвојености и повезаности. Побеђујући распон, даљину - постају симбол слободе.

Мостови су раскрснице природних и културних токова, зближавају људе, важни су за размену идеја, израз су развоја друштва и његове архитектонске и инжењерске културе. У пејзажу су истовремено и симболи инжењерске бравуре и део нове естетике простора. Логиком природне складности и конструкције прелазе у поље уметности. Архитекта и инжењер се при остваривању нових идеја преплићу, слично као челична конструкција која носи тежину моста. Идеја једнога је мотив за идеју другог. Синхроност та два пола је оно што одушевљава - када се угледа мост који 'грли' обале, виси у бестежинском простору, као силуета у пејзажу.

У великим инжењерским пројектима сарађују тако иновативни конструктор и дизајнер, препознајући пејзаж као морфолошку територију, у покушају да успоставе усаглашено деловање између пејзажа и тела, улице и моста. Новији, високо технолошко конципирани мостови, на чијем осмишљавању сарађују, не представљају само инжењерске иновације - избор технологије следи целовитост идеје о мосту у пејзажу.

Спој технологије и таквог начина размишљања, заједнички остварују идеју, погледи са пута

Председник Коморе са Виктором Маркељом и Мартином Штајнкилером

или моста на пејзаж су подједнако вредни са погледима из пејзажа на мост, који постаје нераздвајиви, саставни део тог истог (а новог) пејзажа.

У суочавању са прагматизмом инжењерског приступа и логиком рационалног извођења, делује инжењер Маркељ као сензибилни и инвентивни „сањар“ нових конструкторских идеја, архитекта Габријелчич као стваралац који у потпуности влада суштином и перспективом пејзажа, који заједнички обрађују. Та два погледа прожимају цео процес пројектовања и осмишљавања, до коначног резултата који мост и улица остварују у простору.

Колико знамо, из Ваше биографије, до сада сте добили бројна признања за своје радове. Да ли ова има неки посебан значај за Вас и ваш будући рад?

Награда Инжењерске коморе Србије веома ми је драга, јер сам одувек високо ценио српску грађевинску струку. Висок ниво доказала је кроз веома значајне изведене грађевине и конструкције, тако у бетону као и у челику. Имате пуно познатих и квалитетних професора и инжењера. А за будући рад награде немају неки значај, увек се је потребно доказати из почетка.

Мост на Ади је монументалан пројекат. Колика је била ваша одговорност у суделовању на његовој реализацији, које сте све проблеме морали да решавате и шта је било најтеже у Вашем раду?

Првонаписани аутор сам конкурсног решења, потом одговорни пројектант идејног пројекта, који је служио и за тендер документацију за извођење. У реализацији конзорциј фирми Porg Bau, SCT i DSD преузео је поред грађења и израду главног пројекта. У пројектантском тиму сарађивало је више бироа и велики број инжењера

О самом Мосту на Ади постоје бројни коментари и мишљења, од којих многа немају са струком везе. Шта кажете на све те приче?

Највише коментара иде ваљда на високу цену моста. Мислим, да је код цене све транспарентно и јасно. Уговорна цена главног моста (41.800 м2) је била 118 милиона Еура, касније је Наручилац додао кратак продужетак моста и рампе на обе стране моста, па је квадратура нарасла на 58.600 м2, а цена негде на 160 милиона (тачне бројке не знам). Петља Радничка и виадукти у Новом Београду, који се још граде, посебни су уговори. Грађење преко реке у и граду са бројном комуналном инфраструктуром много је скупље, према на пример грађењу аутопута преко поља. Избор самог решења моста на конкурс не бих коментарисао, то је била ствар компетентне стручне комисије. А велики инфраструктурни пројекти увек су ствар и политике, а тамо где је политика: једни су за, а други су против.

Сам пројекат је захтевао многе вештине у извођењу. Како бисте категорисали непосредне извођаче радова?

Сваки мост тражи специјална знања и вештине, а посебно овакав. Као обично на почетку великих грађења има проблема, да се савлада нека нова технологија, а касније иде, обично, без проблема. Извођачи су се по мом мишљењу изказали као веома добри. Због радника ми је жао, да је пропала фирма СЦТ, али је добро то, да се радови због тога готово уопште нису зауставили, и да је иста група радника прешла у конзорциј и наставила са радом. Одлични су то радници.

Који су били најтеже премостиви проблеми у току извођења радова?

Мислим, да су то били, на самом почетку радови са фундарањем, високе воде Саве, затим пропаст члана конзорција СЦТ-а, а тачније о свему томе могао би да вам коментарише вођа изградње инж. Мартин Штајнклер, који је био на градилишту сваки дан и ништа није могло да прође поред њега.

Како сте сарађивали са Вашим партнером из тима, господином Мартином Штајнклиером, који је такође награђен?

Све похвале за колегу Мартина. У најкраћем што могу да кажем, био је прави вођа овог великог пројекта. Имао је позитивни приступ било какав да је проблем искрсао и решавао га на најбољи начин. Успело му је да постигне у целисти задати циљ и изгради мост квалитетно и у року.

Три успешне неимарске деценије

Виктор Маркељ је рођен 1958. у Згорњи Бистрици, Словенија. Дипломирао 1982. године на Грађевинском факултету у Марибору. Стручни испит положио 1984. године и уписан у именик овлашћених инжењера Словеније ИЗС бр.: Г-0402 и Инжењерске коморе Србије ИКС бр.: 310Д197 06. Од 1981. до 1990. радио као пројектант у пројектном бироу Градис Марибор, а од 1990. у сопственој фирми Понтинг Марибор, коју је установио заједно са партнером Марјаном Пипенбахером. Од 2004. ради као виши предавач на предмету Мостови на Грађевинском факултету Универзитета у Марибору. Члан је међународних стручних удружења, IABSE (International Association for Bridge and Structural Engineering), FIB (Federation Internationale du Beton) и од 2006. председник СДГК Љубљана (Друштво грађевинских конструктора Словеније). Пројектант је великог броја изведених објеката, али и иноватор, пре свега, у пројектовању мостова - прва употреба спољних каблова у Словенији, нове технологије градње објеката, употреба нових материјала и конструкцијских система, ексрадос системи, комбиноване конструкције у мостоградњи, иновације при технологији градње. Написао више од 100 стручних чланака са подручја грађевинских конструкција у земљи и иностранству. Аутор је или коаутор многих победничких и награђиваних решења на међународним и националним конкурсима.

Издвајамо само нека од важнијих признања. Награда Инжењерске коморе Словеније за изузетна инжењерска достигнућа, за инвентивно конструктивно решење и реализацију најдужег моста у Словенији преко реке Муре на АЦ Вучја вас – Белтинци, новембар 2003. Златна плакета Универзитета у Марибору 2004. године. Назив Инжењер године 2006, признање Друштва грађевинских инжењера и техничара Марибор за стручна достигнућа 2007. године. Исте године му је припала и Награда Инжењерске коморе Словеније за изузетна инжењерска достигнућа за оригинално пројектантско технично решење које је као пројектант применио на пројекту Пуховог моста у Птују. Footbridge Award 2008. награда за најбољи пешачки мост на свету у категорији технологија – средњи распони за објекат Студеншки мост у Марибору додељена је у Порту у Португалији. Исте године му је додељено звање Почасни члан Друштва грађевинских инжењера и техничара Марибор (ДГИТМ), поводом 60-годишњице Друштва.

из више земаља. Ја сам у тој фази имао функцију инжењера за независну контролу пројекта. Један од тежих задатака било је усклађивање решења између различитих екипа пројектаната. Рецимо између пројекта фундарања и горњег дела конструкције. Веома интересантна су била и усклађивања око неких рачунских резултата анализе. Због компликованости конструкције и тачности улазних података, поготово код геотехничких и других карактеристика материјала, резултати различитих екипа нису сасвим једнаки, па су понекад потребни, скоро, могло би да се каже, да дође до као неких преговора.

Побољшати прекограничну сарадњу инжењера

У другој половини текуће године, Инжењерска комора Србије, наставила је са активностима везаним за унапређење сарадње са коморама у региону

АНА ЖДЕРО

Делегација Инжењерске коморе Србије посетила је, 5. јула, у Будимпешти Инжењерску комору Мађарске, где је одржан састанак, који је, заправо, био наставак прошлогodiшњих разговора двеју комора по питању успостављања међусобне сарадње на конкретним пројектима.

Инжењерску комору Србије представљали су проф. др Драгослав Шумарац, председник Инжењерске коморе Србије, Александар Леко, председник Комисије за међународну сарадњу и Ана Ждеро, секретар Комисије. Испред Инжењерске коморе Мађарске састанку су присуствовали Етелка Барси – Патаки (Etelka Barsi – Pataky), комесарка Владе Републике Мађарске за „Европску стратегију дунавског региона“ и председница Инжењерске коморе Мађарске, Габор Золоши (Gabor Szollosy) испред Инжењерске коморе Мађарске, Бодор Дежо (Bodor Dezso) председник Чонградске покрајинске коморе и Јованка Игњатовић, сарадница будимпештанске канцеларије НВО - а Regional environmental center, која је дошла на позив Етелке Барси – Патаки, а која је иначе грађевински (водопривреда) инжењер из Београда.

Комесарка Етелка Барси – Патаки је на састанку покренула теме европске професионалне картице (European professional card), питање унапређења процеса јавних набавки и изнела став чврсте решености о сарадњи са Инжењерском комором Србије, по питању регионалних пројеката, а посебно у овом тренутку на пројектима Европске стратегије за дунавски регион, који ће почети да се реализује 2014. и трајати до 2020. године.

Током дискусије се искристалисала следећа теза: Неопходност регионалне, међуграничне сарадње

Делегације две суседне инжењерске коморе предводили су председници Етелка Барси – Патаки и Драгослав Шумарац

инжењерских струка у циљу побољшања стања и нивоа (квалитета) живота људи, заштите животне средине, културног наслеђа..... По завршетку дискусије по претходним тачкама, скупу се обратио председник Чонградске привредне коморе, Бодор Дежо, председник Чонградске покрајинске Коморе, који је предложио да обе коморе са своје стране припреме теме за наредне разговоре

Чонградске покрајинске коморе и регионалних канцеларија Инжењерске коморе Србије, стављајући притом акценат на важност успостављања ближег контакта са нашим регионалним канцеларијама. Потом је Јованка Игњатовић, из НВО „Regional environmental center“, представила пројекат заштите и унапређења водних ресурса на коме је непосредно ангажована.

Светски инжењерски форум у Љубљани

Међународна конференција „World Engineering Forum 2012“ одржаће се од 17. до 21. септембра 2012. године у Љубљани. На конференцији ће испред Инжењерске коморе Србије као предавачи, учествовати проф. др Драгослав Шумарац, председник Инжењерске коморе Србије, и Маја Тодоровић, члан Комисије за међународну сарадњу, и то на тему енергетске ефикасности.

Током трајања Светског форума, у Љубљани ће бити одржан састанак Експертске групе, која ће покушати да утврди план реализације закључака дефинисаних Декларацијом о признавању квалификација и лиценци. Подсећања ради, у Персту је 2. јуна ове године одржан састанак представника инжењерских комора Словеније, Хрватске, Србије, Македоније и Црне Горе, на коме је потписана Декларација о сарадњи. Дошло је време да донети закључци буду претворени у праксу.

Најављено пет предавања

Након летње паузе, односно у наредном периоду у оквиру Програма перманентног усавршавања за 2012. годину одржаће се следећа предавања:

„Управљање пројектном документацијом и примена одговарајућих програмских пакета и стандарда“, које ће одржати Милован Главоњић, дипл.инж.ел., Андреј Орешник, дипл.инж.ел. и Едвард Стернад, дипл.инж.ел.

Бетонске конструкције: „Актуелна проблематика савремених бетонских конструкција“. Предавачи ће бити Предраг Благојевић, дипл.грађ.инж., Дарко Живковић, дипл.грађ.инж. и проф. др Душан Петковић, дипл.грађ.инж.

„Процена утицаја на животну средину при изградњи регионалних депонија у Србији“, које ће одржати Марина Ненковић Ризнић, дипл.пр.планер и Душан Шљиванчанин, дипл.пр.планер

„Управљање чврстим отпадом“ и „Управљање комуналним отпадним водама“, које ће одржати Зорана Науновић, дипл.инж.техн.

О тачном датуму и термину одржавања предавања чланови Коморе ће бити благовремено обавештени електронским путем и путем сајта Коморе www.ingkomora.rs

Милана Милановић

ИЗ РАДА МАТИЧНИХ СЕКЦИЈА

КОНКУРС ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА МСП И МСИР

Подржано 34 пројекта

На конкурс за суфинансирање пројекта који су од интереса за чланове матичних секција пројектаната и извођача радова пристигле су 63 пријаве, а Конкурсна комисија одабрала за подршку 34 пројекта

ВЕРА ЈУРЈЕЦ

На овогодишњи конкурс за подршку – суфинансирање пројекта од интереса за чланове две највеће матичне секције, пројектаната и извођача радова стигло је 64 пријаве/пројекта. Све пријаве размотрила је Конкурсна комисија у складу са Правилником за суфинансирање пројекта, усвојеним од стране извршних одбора матичних секција пројектаната и извођача радова.

Пријаве су разврстане према тематици по подсекцијама, како би чланови Комисије исте подсекције разматрали пријаве из своје области, а пријаве које су се односиле на више подсекција, груписане су у групу мултидисциплинарних пројекта и њих су разматрали сви чланови Комисије. Основни принцип приликом расподеле новчаних средстава у оквиру подсекција био је пропорционалан број чланова одређене подсекције у односу на укупан број чланова матичних секција пројектаната и извођача радова. Свој предлог Комисија је доставила извршним одборима матичних секција пројектаната и извођача радова

Извршни одбори матичних секција пројектаната и извођача радова усвојили су за суфинансирање 34 пријаве. Због недовољних средстава

која су издвојена за суфинансирање пројекта одбијено је 25, док су четири пријаве одбачене зато што нису стигле у прописаном року. Од 34 пријаве које су усвојене за суфинансирање, у категорију издавања научно стручног часописа, приручника и публикације спада 12 захтева и то: „Техника“, Савеза инжењера и техничара Србије, „ECOLOGICA“, Научно стручног друштва за заштиту животне средине, „Истраживање и управљање водама“, Српског друштва за заштиту вода, часопис „Пут и саобраћај“, Српског друштва за путеве, „Наука+Пракса“ бр.15., Грађевинско архитектонског факултета у Нишу, „Материјали и конструкције“, Друштва за испитивање и истраживање материјала и конструкција Србије, „Хемијска индустрија ISSN 0367-598 X“, Савеза хемијских инжењера Србије, штампано и дигитално издање првог броја часописа „arhitekta.com“, Ивана Бракочевића, „Грађевински календар 2012.“, Савеза грађевинских инжењера Србије – УГИС, „Зборник Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, бр.27“, Грађевинско архитектонског факултета у Нишу, „Приручник за пројектовање А+ енергетски ефикасних зграда“, удружења „Центар пасивна кућа“ и „Архитектонски водич Ниша“, архитектонског атељеа АМ.

У категорији „књиге-монографије“ одабрано

је за суфинансирање пет пројеката-захтева: монографија под називом „Водич кроз процес дигиталног ланца у архитектури“, аутора Слађане Станковић, дипл.инж.арх., књига под називом „Народна техника“ Пожаревац, у издању Народне технике – Савез организација за техничку културу Пожаревац, књига под називом „Поглавља о пумпним станицама у водопривреди“, аутора Александра Јањатовића, монографија „Типографије/Тупографхиес“, аутора Александру Вује, дипл.инж.арх. и Милана Ђурића, дипл.инж.арх. и књига под називом „Пројектовање биопроцеса“, аутора проф. др Синише Додића.

У категорији „научно стручни скуп, изложба, презентација, предавања, пројекти“ одабрано је 17 захтева-пројеката: 41. Конференција о коришћењу и заштити вода „ВОДА 2012.“, Српског друштва за заштиту вода, Треће научно-стручно међународно саветовање „Земљотресно инжењерство и инжењерска сеизмологија“, Савеза грађевинских инжењера Србије, стручни скуп под називом „Решавање клизишта у Дубоком на правцу Умка-Обреновац“, Удружења грађевинских инжењера Србије-УГИС, „Побољшање положаја чланства учешћем у акционом плану за спровођење стратегије подршке цивилног друштва на територији Београда у периоду од 2012.-2017.године“, Удружења грађевинских инжењера Србије-УГИС, научно стручни скуп под називом „Аутопут на правцу Е-761 од границе Републике Српске (Котроман) до Појата“, Српског друштва за путеве „Via Vita“, научно стручни скуп под називом „Савремене технологије у примени нових материјала и секундарних сировина у путоградњи“, Српског друштва за путеве „Via Vita“, семинар под називом „Зелена градња: стандарди, технологије, могућности и изазови“, Удружења зелене градње, 6. Регионални конгрес студената геотехнолошких факултета „ГЕОРЕКС 2012.“, Грађевинско архитектонског факултета у Нишу, саветовање под називом „Осветљење

2012.“, Српског друштва за осветљење, међународни симпозијум поводом 60 година рада Друштва за испитивање и истраживање материјала и конструкција „Истраживања у области грађевинских материјала и конструкција“, Друштва за испитивање и истраживање материјала и конструкција Србије, саветовање под називом „Зидане конструкције зграда и техничка регулатива – Савремена грађевинска пракса у Србији и Европи“, удружења „Изградња“, изложба под називом „Недовршена модернизација – између утопије и прагматизма“, Друштва архитеката Београда, реализација пројекта под називом „Методологија пројектовања и успостављања генерализаног ХАЦЦП система у водоводним организацијама“, Савеза инжењера и техничара Србије, серија стручних предавања и интерактивних радионица у оквиру програма за унапређење пројектовања телекомуникационих мрежа и система, у организацији Мирјане Јарић Ђурић, дипл.инж.ел., припремни састанак за Регионални пројекат УНЕСКО-а: „Упознавање са проблемима у сектору вода и животне средине и инфраструктурних пројеката у подручју река Босут, Сава, Студва, пограничне Србије, у региону са Хрватском и Босном и Херцеговином“, Националног комитета за сарадњу са међународним хидролошким комитетом УНЕСКО, припремни састанак за Регионални пројекат УНЕСКО-а: „Упознавање са проблемима у сектору вода и животне средине и инфраструктурних пројеката у подручју југоисточне-пограничне Србије, у региону са Бугарском и Македонијом“, Националног комитета за сарадњу са међународним хидролошким комитетом УНЕСКО и Декларација о водама у Републици Србији - радни састанак заинтересованих и надлежних за управљање у сектору вода ради успостављања јединственог концепта управљања водама у Републици Србији, Националног комитета за сарадњу са међународним хидролошким комитетом УНЕСКО.

УРБАНИСТИ

Нови конкурс за суфинансирање пројекта

Матична секција урбаниста расписала је почетком септембра Конкурс за суфинансирање пројекта од интереса за чланове ове Секције. На основу члана 54. став 1. тачка 13. Статута Инжењерске коморе Србије («Службени гласник РС», број 88/05 и 16/09), Извршни одбор Матичне секције урбаниста је, на својој 27. редовној седници одржаној 20. јула 2012. године, донео Одлуку о расписивању Конкурса за

суфинансирање пројекта који су од интереса за чланове Матичне секције урбаниста. Оглас је објављен у дневном листу „Политика“ од 3. септембра 2012. године. Мерила (критеријуме) за утврђивање приоритета за суфинансирање који су од интереса за чланове Матичне секције урбаниста могу се преузети на сајту Коморе.

Р.О.Д

После летњег затишја следи јесење обиље акција

У свим регионалним центрима Инжењерске коморе Србије у протеклом тромесечју главна активност били су избори нових регионалних одбора који ће у наредних четири године бити носиоци активности које се у овој рубрици представљају. И поред тога било је подоста дешавања, пре свега предавања, презентација, саветовања, са посебним освртом на посете – екскурзије до значајних грађевинских објеката. Наравно, тек од септембра се очеује обиље акција и значајних регионалних манифестација

ВЕРА БУБОЊА

Регионални центар Београд

У организацији Регионалног одбора подсекције дипломираних инжењера елетротехнике, 7. јуна је у Институту Михајло Пупин, одржано је предавање: „Паметне куће - телекомуникационе и енергетске

Са предавања "Паметне куће - телекомуниокационе и енергетске инсталације, системи управљања",

инсталације, системи управљања“. Након уводне речи Мирјане Јарић – Ђирић, дипл.ел.инж, уследило је предавање са следећим програмом: „Концепт паметне зграде, енергетске класе објеката, стандарди, протоколи, технологија, принципи пројектовања“, предавачи: мр Андреј Шкорц, Милош Арсенијевић, Александар Милосављевић, „Преглед опреме на домаћем тржишту“: представници фирми Siemens, Bosh, Vucomm, Vit Пројект и Пројектомонтажа, „Пројектантска пракса, примери пројеката, опрема“, предавачи: Бојан Петровић и Никола Клеут. Предавању је присуствовало 60 инжењера из региона Београд и Нови Сад. Предавање је оцењено као веома корисно и посредством предавања омогућена је размена искустава из пројектантске праксе између чланова Инжењерске коморе Србије.

Регионални центар Нови Сад

У организацији Регионалног одбора подсекције дипломираних машинских инжењера, 5. јуна организована је стручна посета компанији „Енерготехника - Јужна Бачка“ - Нови Сад, али и одржано предавање на тему: „Термомашинске инсталације за коришћење геотермалне енергије за загревање објекта“. Посећен је и аквапарк „Петроленд“ у Бачком Петровцу и на „лицу места“ одржано предавање на тему „Термомашинске инсталације за коришћење енергије термалних вода за загревање базенске и потрошне воде“.

У „Енерготехници – Јужна Бачка“ је презентирано постројење које у три режима: лето, зима и пасивно хлађење, већ пет сезона обезбеђује енергију за потребе грејања и хлађења управне зграде, П+2, укупне површине 1.750 квадратних метара. Постројење чине централна станица са топлотном пумпом расолина-вода и двадесет дуплих геосонди, дубине 125 метара, на међусобном растојању 6-7 метара. Укупна снага је 136 kW за грејање и 172 kW за хлађење. Постројење је вођено рачунарима који осим функције управљања имају и функцију меморисања и архивирања важних параметара који касније служе за анализу потрошње и уштеде.

Аква парк „Петроленд“ у Бачком Петровцу тренутно највећа до сада изграђена туристичко-забавна атракција у Србији. Прва етапа овог центра завршена је у октобру 2011.године, а за кориснике је отворена крајем априла 2012. године. На површини од око осам хектара се налазе забавне атракције са више од 20 великих и малих тобогана, шест базена и три куле-тобогана за спуштање. Присутним учесницима стручног скупа представљена је инсталације која обезбеђује загревање базенске воде и топле потрошне воде. Као извор енергије се користи термална вода из бушотине која је дубине 800 метара. Температура воде је изнад 400С, а издашност око 22 литара у секунди (l/s). Такође су презентирани инсталације и постројења неопходна за остваривање забавних атракција у базенима. Сви системи су аутоматизовани.

Регионални центар Ваљево

У организацији Регионалног одбора подсекција дипломираних инжењера електротехнике организовано је предавање са темом: „Утицај електромагнетног зрачења на животну средину“. Предавање је одржано 15. јуна у сали Техничке школе у Ваљеву, а предавач је био др Бранислав Вулевић, дипл.инж. ел. Основ предавања је искуство, од пуних 15 година у Институту Винча, на мерењима нивоа електричних и магнетских поља у животној средини. Потреба за едукацијом на ову тему се појавила, првенствено, код инжењера електротехнике запослених у електропривреди. Предавању су присуствовали и инжењери других струка запослени у Дирекцији за урбанизам, у Телекому, на Коповима у Лазаревцу и остали. Посебан део предавања односио се на опште примене зрачења: микроталасно зрачење различитих фреквенција (комуникациони системи у радионавигацији, метеоролошки радар, микроталасне пећи, прехранбена индустрија, сателитске комуникације, трансмисија ТВ слика са космичких бродова, бродски и ваздухопловни радар, радиометеорологија, нуклеарна физика и технологија), затим, статичка магнетска поља (у медицини-магнетска резонанца, у индустрију-погони за електролизу), описани су случајеви о мерењима по пријави грађана на терену. Извршена је анализа стандарда и прописа који постоје у свету као и њихово поређење, на пример, у Русији и у САД-у. Услед великог интересовања присутних предавач је одговарао на многобројна питања. Ипак, повећана примена вештачких извора поставља питање: како се и у којој мери заштитити од могућих непотребних и прекомерних излагања, имајући у виду штетне ефекте зрачења на здравље људи? Временом наведено питање добија све већи значај док је одговор из дана у дан све сложенији.

Регионални центар Ниш

У организацији Регионалног одбора подсекција дипломираних машинских инжењера, 5. јуна су организовали стручну посету хидроелектрани „Ђердап I“ у Кладову, односно, Ђердап ИИ у Кусјаку. Посета је планирана у оквиру годишње активности свих струка регионалног центра Ниш. Посета хидроелектранама на Дунаву била је изузетна прилика за упознавање са врхунским стваралаштвом и градитељством оваквих објеката. Хидроелектрана Ђердап I је проточна електрана, са обезбеђивањем пловидбене могућности у оба смера. Наиме ХЕ Ђердап има преводнице бродова, што је један од импресивних објеката. Директор ХЕ, Зоран Кршенковић и руководиоца производње Зоран Здравковић и њихови сарадници, били су изванредни домаћини који су обезбедили да се посета одвија беспрекорно за једну овако велику грађевину. Хидроелектрана Ђердап I, као и ХЕ Ђердап II, је урађена у међудржавној сарадњи две државе СФР Југославија и Румуније. Ђердапске електране су једине електране на реци Дунав. ХЕ Ђердап I је инсталисане снаге, сад са

10 агрегата по 27 MW, у првој етапи градње, ХЕ Ђердап је урађен са по осам агрегата за обе државе, у другој фази градње урађена су још два агрегата. Укупна инсталисана снага електране је 270 MW. Приликом обиласка комлетне електране, посебно је био импресиван доживљај ући у капсулу у којој је смештена турбина и генератор, испод нивоа Дунава, на дубини од 14 метара. Посета једној оваквој хидроелектрани је посебан доживљај, имајући у виду да су градитељи имали знања и умећа да укроте једну од највећих европских река и да из снаге њене воде добију електричну енергију. После обиласка свих места електране

Нишки инжењери у обиласку хидроелектране Ђердап I у Кладову

љубазни домаћини су организовали свечани ручак за све учеснике манифестације. Уз ручак су размењена многа мишљења, и добијени одговори на многа постављена питања.

Регионални центар Крагујевац

У организацији регионалног одбора подсекције дипломираних грађевинских инжењера 1. јуна је организована манифестација „Мајски сусрети у Крагујевцу“ која је одржана у Свечаној сали Регионалне привредне коморе у Крагујевцу. Из организационих разлога ова традиционална манифестација која се сваке године одржава у току маја месеца, морала је да се помери за први јунски дан. Отварање је започело поздравним обраћањем и уводним излагањем Јелене Бојовић, дипл.инж.грађ. - Координатора регионалног одбора Инжењерске коморе Србије, проф. др Милисави Дамњановића, председника Скупштине Инжењерске коморе Србије и мр сци Душана Пуаче, председника Регионалне привредне коморе Крагујевац.

Након уводног дела представљен је инвестициони пројекат надземне гараже по систему „зелених објеката“. Презентовано решење је обухватило анализу типског објекта велике надземне гараже спратности П+4, који је локацијски позициониран на постојећем паркиралишту у непосредној зграде Градске скупштине, а допуњен је следећим елементима: системом озелењених зидова и крова у виду кровног парка, системом рецикулације атмосферских вода за контролисано наводњавање зелених површина системом „кап по кап“, системом избора светилки из програма штедљиве расвете и елемената соларних фото плоча за коришћења соларне енергије која ће обезбедити напајања свих електро потрошача у објекту).

Закључно са представљеним архитектонско-грађевинским решењем представљен је и преглед инвестиционог улагања са варијантама које потенцијалним инвеститорима дају увид у оправданост улагања и рок за повраћај уложених средстава. Као додатна вредност оваквог концепта је и та да сви прорачуни показују да би се планираним системом соларних плоча обезбедила производња електричне енергије већа од потребе потрошача на самом објекту.

На "Мајским сусретима" (одржаних 1. јуна) представљен је инвестициони пројекат надземне гараже по систему „зелених објеката“.

Након презентације одржано је предавање под називом „Еврокодови за прорачун челичних конструкција – паралела са постојећим“ професора Златка Марковића, дипл.грађ.инж. Након паузе одржано је друго предавање под називом „Управљање јавним осветљењем и тарифом помоћу РТК система“, предавача Слађане Биочанин, дипл.инж.ел. Последњих година се све више говори о очувању електроенергетских ресурса у свим сегментима потрошње, па тако и у јавном осветљењу. Познато је да се око 20 процената електричне енергије произведене у свету потроши управо на осветљење, уштеда електричне енергије постаје значајна ставка, пре свега због очекиваног раста цене електричне енергије, али и због очувања животне средине (смањење светлосног загађења). Најбоља препорука овог система је управо повећање енергетске ефикасности система јавног осветљења као и повећање поузданости у раду у смањење оперативних трошкова одржавања.

Регионални центар Краљево

У организацији Регионалног одбора подсекције дипломираних грађевинских инжењера, одржано је 13. јула предавање на тему „Нове технологије у градњи дрветом“. Циљ овог предавања је био да се чланови Коморе упознају са могућностима ламелираних дрвених носача. Изнете су основне карактеристике носача, произведених овом технологијом лепљења дрвених ламела, као и процедуре израде носача. Такође, је направљено поређење ових носача са челичним или бетонским, као и на којим објектима ови носачи имају предност код саме експлоатације објекта као и економске цене саме градње. Такође је наведено колики распон ови носачи могу да премосте, што даје знатну предност

овој технологији и материјалу у односу на поменуте материјале (бетон и челик). Најчешћа њихова примена је на објектима где је агресивна средина у простору који треба да се наткрије, као што су базени за купање, узгајалишта за тов стоке, као и складишта материјала, чија испаравања имају агресивно дејство.

Подсекција дипломираних грађевинских инжењера организовала је 23. августа обилазак са презентацијом „Приступне саобраћајнице будућем мосту ка Скопљанској улици - Искусствени прилаз“. На траси приступне саобраћајнице из Рибнице ка будућем мосту преко Ибра ка Скопљанској улици, гради се саобраћајнице, која ће повезати стари део града Краљева преко моста на Ибру, са насељем са друге стране реке и тиме растеретила саобраћајно усмерење кроз центар града, како тренутно саобраћај функционише. О реализацији комплетног пројекта говорио је главни извођач радова Томица Стевановић, дипл.грађ.инж. испред ЈКП Пuteви из Краљева који су изводили комплетне радове. Представљен је и сам начин спајања предметне саобраћајнице са мостом и веза моста и друге стране саобраћајнице у самом граду, која је планирана у некој другој фази градње да се прилагоди овом измештању битног дела саобраћаја из центра града, која ће повезивати саобраћај према Матарушкој и Врњачкој Бањи.

Презентацији је присуствовало 38 чланова Коморе, дипломираних инжењера свих струка,

"Новe технологије у градњи дрветом" - са предавања у Краљеву

углавном нискоградње, који су били заинтересовани за ово актуелно дешавање за сам град Краљево. Циљ ове активности је упознавање инжењера свих струка са изградњом приступне саобраћајнице ка будућем мосту преко реке Ибар према улици Скопљанској у Краљеву, значај саме саобраћајнице и моста чија је изградња започета, предност измештања саобраћаја из центра града и повезивање са насељем и градовима Матарушком и Врњачком Бањом, нарочито у летњој сезони као и у саобраћајним јутарњим и поподневним шпицама. Овом саобраћајницом и мостом преко Ибра избегле би се градске саобраћајне гужве и омогућило грађанима да у што краћем временском периоду стигну на своја одредишта са једне или друге стране реке Ибра.

Коридор 10, крак Б - Е75, мост преко Дунава код Бешке чији су пројектанти и извођачи добитници Годишње награде Коморе 2012

Мост преко Саве у Београду назван "Мост на Ади" обезбедио је ауторима Годишње признање 2012 Инжењерске коморе Србије

